

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 21 februari 2017 met nummer RvVb/A/1617/0587
in de zaak met rolnummer RvVb/1415/0317/A/0310

Verzoekende partij	de heer Bart DEBOECK vertegenwoordigd door advocaat Reiner TIJS met woonplaatskeuze op het kantoor te 2000 Antwerpen, Nassaustraet 37-41
Verwerende partij	DE GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR van het departement RUIMTE VLAANDEREN, afdeling Vlaams-Brabant vertegenwoordigd door advocaat Marc VAN BEVER met woonplaatskeuze op het kantoor te 1850 Grimbergen, P. Woutersstraat 32 bus 7
Tussenkomenende partij	de nv AQUAFIN vertegenwoordigd door advocaat Erika RENTMEESTERS met woonplaatskeuze op het kantoor te 9100, Vijfstraten 57

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 6 februari 2015 de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 16 december 2014.

De verwerende partij heeft aan de tussenkomenende partij een stedenbouwkundige vergunning verleend voor het aanleggen van een verbindingsriolering Tieltse Baan-Aarschot (project nr. 22.390): de aanleg van een gescheiden rioleringsstelsel en wegvernieuwing, de aanleg van een regenwaterbekken en de aanleg van een pompstation op de percelen gelegen te 3200 Aarschot, Bergvijverstraat zn, Haterbeekstraat zn, Heikenstraat zn, Paapbosstraat zn en Tieltse Baan zn, met als kadastrale omschrijving afdeling 1, sectie C, nummers 72E, 89P3, 89R3 en het openbaar domein, en afdeling 2, sectie D, nummers 148A, 151A, 152C en het openbaar domein.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De tussenkomenende partij verzoekt met een aangetekende brief van 18 maart 2015 om in de procedure tot vernietiging tussen te komen.

De voorzitter van de Raad laat de tussenkomenende partij met een beschikking van 24 april 2015 toe in de debatten.

De verwerende partij dient een antwoordnota en het administratief dossier in. De tussenkomenende partij dient een schriftelijke uiteenzetting in. De verzoekende partij dient een wederantwoordnota

in. De verwerende partij dient een laatste nota in. De tussenkomende partij dient een laatste schriftelijke uiteenzetting in.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 13 december 2016.

Advocaat Sanne SCHEPERS *loco* advocaat Reiner TIJS voert het woord voor de verzoekende partij, advocaat Ruben MOONEN *loco* advocaat Marc VAN BEVER voert het woord voor de verwerende partij en advocaat Erika RENTMEESTERS voert het woord voor de tussenkomende partij.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. FEITEN

De tussenkomende partij dient op 1 juli 2014 bij de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor “de aanleg van een gescheiden rioleringsstelsel en wegvernieuwing in de Haterbeekstraat, Paapbosstraat, Heikenstraat en Bergvijverstraat, voor de aanleg van een regenwaterbekken op de percelen 1/C/89P3 en 1/C/89R3 en voor de aanleg van een pompstation op het perceel 1/C/89P3”.

De percelen liggen volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan ‘Aarschot-Diest’, vastgesteld met koninklijk besluit van 7 november 1978 deels in woongebied met landelijk karakter en deels in agrarisch gebied.

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 6 augustus 2014 tot en met 5 september 2014, dient de verzoekende partij een bezwaarschrift in.

Het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling adviseert op 4 augustus 2014 gunstig.

Het agentschap voor Natuur en Bos adviseert gunstig.

De Watergroep adviseert op 11 augustus 2014 voorwaardelijk gunstig met uitzondering van het waterdoorlatend bufferbekken:

“ ...

Uit navraag bij Aquafin dd. 25/07/2014 blijkt dat het voorziene bufferbekken voor de opvang van regenwater niet buiten beschermingszone III van de waterwinning kan voorzien worden. het zou eveneens niet waterdicht zijn, maar kan evenmin opgevat worden als een infiltratiebekken aangezien het gravitair leegloopt in de waterloop. De Watergroep kan niet akkoord gaan met een waterdoorlatend bufferbekken met zulk een grote oppervlakte gezien dit een vergroot risico inhoudt voor de grondwaterkwaliteit in geval van calamiteit. In het bufferbekken kan, voor de Watergroep, eveneens enkel regenwater opgevangen worden dat afkomstig is van particuliere woningen.

...”

Na overleg met de tussenkomende partij gaat de Watergroep akkoord met het aangevraagde regenwaterbekken, dat voorzien is van een duikschot in plaats van de klassieke KWS-afscheider, mits het naleven van de volgende voorwaarden:

- Het uitvoeren van een periodieke inspectie (6-maandelijks) en een jaarlijks onderhoud van het systeem. De Watergroep wenst op de hoogte te blijven van de resultaten van de uitgevoerde inspecties en het jaarlijks onderhoud.
- Er dienen jaarlijks stalen genomen te worden van het aanwezige water en de grond in het infiltratiebekken. Ook hiervan wenst de Watergroep meetresultaten te ontvangen. Indien uit deze resultaten blijkt dat er KWS aanwezig zijn in het water en/of de bodem van het infiltratiebekken, dient de voorgestelde constructie vervangen te worden door ene effectieve KWS-afscheider.

Het agentschap Onroerend Erfgoed adviseert op 22 augustus 2014 voorwaardelijk gunstig.

De provinciale dienst Waterlopen adviseert op 29 september 2014 voorwaardelijk gunstig. De dienst gaat akkoord met de visie en de opgelegde voorwaarden van de Watergroep.

Het college van burgemeester en schepenen adviseert op 22 oktober 2014 gunstig.

De verwerende partij verleent op 16 december 2014 een stedenbouwkundige vergunning. De verwerende partij beslist:

“...

OVEREENSTEMMING MET DIT PLAN

De aanvraag is principieel in overeenstemming met de geldende voorschriften voor wat betreft de werken in woongebied met landelijk karakter.

De aanvraag is in strijd met de geldende voorschriften voor wat betreft werken in agrarisch gebied.

AFWIJKINGEN VAN STEDENBOUWKUNDIGE VOORSCHRIFTEN

Volgens art. 4.4.7, §2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening kan in een vergunning voor handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben, worden afgeweken van stedenbouwkundige voorschriften en verkavelingsvoorschriften. Handelingen van algemeen belang kunnen een ruimtelijk beperkte impact hebben vanwege hun aard of omvang, of omdat ze slechts een wijziging of uitbreiding van bestaande of geplande infrastructuur of voorzieningen tot gevolg hebben.

Het uitvoeringsbesluit bij dit artikel is het “Besluit van de Vlaamse regering tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, §2 en artikel 4.7.1, §2, tweede lid van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester (wijz. bvr. 20/07/2012).

Volgens art. 3§1 van dit besluit worden als handelingen van algemeen die een ruimtelijk beperkte impact hebben, als vermeld in art. 4.4.7§2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, de handelingen beschouwd die betrekking hebben op:

“1° de aanleg, wijziging of uitbreiding van:..

b) gemeentelijke verkeerswegen met maximaal twee rijstroken;

...

7° de aanleg, wijziging of uitbreiding van ondergrondse voor het openbaar net bedoelde leidingen en voorzieningen voor het verzamelen en afvoeren van hemel-, oppervlakte- en

afvalwaters en bijhorende kleinschalige infrastructuur zoals controlepunten, pomp- en overslagstations, rietvelden en waterzuiveringsinstallaties met een maximale capaciteit van 1000 IE;

...

13° werfzones en tijdelijke (grond)stockages met het oog op de uitvoering van de handelingen, vermeld in punt 1° tot en met 12°.

Volgens art. 3, §2 kunnen ter aanvulling van paragraaf 1 de volgende handelingen van algemeen belang beschouwd worden als handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben, als vermeld in artikel 4.4.7, §2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening:

3° handelingen met betrekking tot bestaande of geplande openbare waterwegen of waterlopen, met inbegrip van de bijbehorende infrastructuur, zoals:...

f) de handelingen met betrekking tot de berging of buffering voor rioleringsstelsels en regenwaterleidingen;

Op gemotiveerd verzoek van de aanvrager kan het vergunningverlenende bestuursorgaan vaststellen dat de handelingen vermeld in §2, eerste lid, die niet onder paragraaf 1 vallen, een ruimtelijk beperkte impact hebben. Dat bestuursorgaan beoordeelt concreet of de handelingen de grenzen van het ruimtelijk functioneren van het gebied en de omliggende gebieden niet overschrijden, aan de hand van de aard en omvang van het project en het ruimtelijk bereik van de effecten van de handelingen.

De aanvrager heeft een gemotiveerd verzoek bij de aanvraag gevoegd.

Het bufferbekken (792 m³) wordt voorzien in agrarisch gebied, naast de laatste bebouwing in de Paapbosstraat. De inplanting garandeert een minimale inname van landbouwgrond en een onmiddellijke aansluiting bij de weg (ontsluiting) en bij de afvoerende grachten (werking). Op hetzelfde terrein wordt ook het pompstation ingepland, met onmiddellijke aansluiting bij de weg. Dit alles streeft een duurzaam ruimtegebruik na. Het bekken wordt uitgevoerd als een verdiepte zone met grazige hellingen. Het voorkomen sluit aan bij het omliggende weidegebied. Het zicht vanuit de naastgelegen woningen blijft gevrijwaard. Voor de aanleg van het bekken wordt een zone van ca. 2500 m² gereserveerd. Deze zone wordt in eerste instantie gebruikt als terrein voor grondverbetering. Pas in een laatste fase wordt het bekken aangelegd. Het bekken zelf, inclusief de hellingen, heeft een oppervlakte van ca. 1700 m². Rond het bekken wordt een zone voorzien die bereikbaar is voor onderhoudsvoertuigen. De bovenkant van het bekken wordt begrensd door flauwe hellingen die, indien nodig, overrijdbaar zijn. Enkel ter hoogte van de uitlaat wordt een betonconstructie voorzien met een debietregeling. Het grootste gedeelte van deze constructie bevindt zich ondergronds en heeft bijgevolg een minimale ruimtelijke impact.

Uit het voorgaande blijkt dat de werken een ruimtelijk beperkte impact hebben.

Al de voorziene werken in agrarisch gebied vallen onder bovenstaande afwijkingsbepalingen en kunnen op grond hiervan worden vergund.

...

De bezwaarschriften handelen over:

1. het niet overal voorzien van watergreppels langs het volledige traject aan de kant(en) van de weg waar geen gracht is.
2. de vraag om de geplande werken te combineren met werken voor nutsleidingen
3. het vervallen van de mogelijkheid om groenten voor eigen gebruik te telen doordat de betreffende grond zal gebruikt worden voor de aanleg van het regenwaterbeken en aanleg van een pompstation.

4. waardeverlies van eigendom en omgeving alsook ontsiering van het landbouwgebied;
5. de vrees voor lawaaihinder, geurhinder, ongedierte en insecten.
6. stabiliteitsrisico's door de aanleg van het regenwaterbekken.
7. de vrees voor onkruid, wildgroeiende heesters en bomen die niet of slechts sporadisch op het terrein van het regenwaterbekken onderhouden worden.
8. de vraag om een aantal erosiebestrijdingsmaatregelen.
9. de inplanting van een bufferbekken naast een residentiële woning
10. de niet-consultatie van de direct aanpalende eigenaars.

Na onderzoek van de bezwaren worden volgende standpunten hieromtrent ingenomen:

1. Als er nu watergreppels zijn, worden er teruggeplaatst. In het andere geval komen er geen. De stad heeft geoordeeld dat dit niet nodig is. De afwatering van het hemelwater in de Haterbeekstraat dient te gebeuren rechtstreeks naar de zachte bermen waar dit water kan infiltreren. Het voorzien van een greppel of een goot is niet noodzakelijk langs deze weg.
2. De nutsbedrijven zijn op de hoogte van de geplande werken door Aquafin. Het is aan hen om te oordelen of uitbreiding of vernieuwing van de nutsvoorzieningen nodig is.
3. Dit is een argument van privaatrechtelijke aard en betreft geen aspect van ruimtelijke ordening. In casu worden er onderhandelingen gevoerd met de betrokken eigenaars.
4. Waardeverlies betreft een aspect van privaatrechtelijke aard en geen aspect van ruimtelijke ordening. De impact op het landbouwgebied is beperkt. Vanuit ruimtelijk oogpunt sluit de infrastructuur aan op het woongebied.
5. De voorziene infrastructuur zal geen hinder veroorzaken op gebied van geluid, geur of ongedierte. Het bekken is zo ontworpen dat het na de bui volledig leegloopt. Er zal dus geen stilstaand water zijn dat geurhinder kan veroorzaken. Aangezien er geen water in het bekken blijft staan, zullen er ook geen kikkers of insecten zijn. Er zal geen lawaaihinder zijn ten gevolge van stromend water of pompwerking.
6. Het voorziene bekken is zeer ondiep en de taluds worden voldoende verstevigd. Er is geen stabiliteitsrisico.
7. Het bekken en het terrein er rond worden op regelmatige basis onderhouden door de groendienst van Aquafin.
8. Erosiebestrijdingsmaatregelen zijn geen bevoegdheid van Aquafin.
9. Wat betreft de inplanting van het bufferbekken en het pompstation wordt op ruimtelijk vlak gekozen voor een manier die zo min mogelijk in het landschap of de open ruimte insnijdt en die een zo min mogelijke infrastructuur met zich meebrengt. Er wordt een compact ruimtegebruik beoogd wat met zich meebrengt dat de inplanting aansluit op de bestaande woning in de Paapbosstraat. Het bekken zal geen hinder veroorzaken voor de naastliggende woning.
10. De wettelijk voorziene procedure werd gevolgd.

Voormelde bezwaren worden ongegrond verklaard en worden dienvolgens niet bijgetreden.

...

WATERTOETS

...

Het voorliggende project ligt in niet overstromingsgevoelig gebied en mogelijk overstromingsgevoelig gebied. Het project voorziet in wegenis- en rioleringswerken en dit veroorzaakt mogelijks een significant effect op het watersysteem. Het mogelijk schadelijk effect werd onderzocht door de bevoegde waterbeheerder.

De bevoegde waterbeheerder, het Provinciebestuur Vlaams-Brabant, Dienst Waterlopen gaf op 29/09/2014 een voorwaardelijk gunstig advies.

Het advies met kenmerk rmt/wat/m/01/14/1362 W.MACHT 4171 dient, zoals voormeld, te worden nageleefd en wordt gekoppeld aan de afgifte van de vergunning.

*Het advies geldt als machtiging voor het uitvoeren van de werken.
Het advies wordt gevoegd bij de vergunning.*

De Watergroep gaf op 11/08/2014 een voorwaardelijk gunstig advies met uitzondering voor het waterdoorlatend bufferbekken.

De Watergroep kan in dit advies niet akkoord gaan met het waterdoorlatend bufferbekken gezien dit een vergroot risico inhoudt voor de grondwaterkwaliteit in geval van calamiteit.

Naar aanleiding van dit advies had een overleg plaats tussen de aanvrager en de Watergroep en ging de Watergroep akkoord met de door de aanvrager voorgestelde constructie die voorzien is van een duikschot (en die een klassieke KWS-afscheider vervangt) mits het naleven van volgende voorwaarden:

-Het uitvoeren van een periodieke inspectie (6-maandelijks) en een jaarlijks onderhoud van het systeem, De Watergroep wenst op de hoogte te blijven van de resultaten van de uitgevoerde inspecties en het jaarlijks onderhoud.

-Verder dienen er jaarlijks stalen genomen te worden van het aanwezige water en de grond in het infiltratiebekken. Ook hiervan wenst De Watergroep meetresultaten te ontvangen. indien uit deze resultaten blijkt dat er KVV's aanwezig is in het water en/of de bodem van het infiltratiebekken, dient de voorgestelde constructie vervangen te worden door een effectieve KWS-afscheider.

Uit navraag blijkt dat het Provinciebestuur Vlaams-Brabant, Dienst Waterlopen akkoord gaat met het voornoemde.

Voormelde voorwaarden evenals het voorwaardelijk gunstig deel van het advies van De Watergroep van 11/08/2014 met kenmerk 30/SVa/CD/002582 dienen te worden nageleefd en worden gekoppeld aan de afgifte van de vergunning.

Het advies van 11/08/2014 wordt gevoegd bij de vergunning.

Ook worden er twee 3D-schetsen gevoegd bij de vergunning ter verduidelijking van het alternatief voor de KWS-afscheider.

In alle redelijkheid dient geoordeeld te worden dat mits naleving van voornoemde voorwaarden geen schadelijk effect wordt veroorzaakt.

...

BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

Deze beoordeling als uitvoering van art. 1.1.4 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening gericht op een duurzame ruimtelijke ontwikkeling en met oog voor de ruimtelijke draagkracht, de gevolgen voor het leefmilieu en de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen - houdt rekening met de volgende criteria als uitvoering van art 4.3.1. van de codex.

- functionele inpasbaarheid

De aanvraag is in overeenstemming met de geldende gewestplanvoorschriften voor wat betreft de werken in woongebied met landelijk karakter.

Voor wat betreft de werken in agrarisch gebied is artikel 4.47 §2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening toepasbaar.

- mobiliteitsimpact

De wegenis wordt hersteld in zijn oorspronkelijke afmetingen, materialen en afwatering. Er zijn bijgevolg geen wijzigingen met betrekking tot de mobiliteit.

schaal, ruimtegebruik en bouwdichtheid

De inplanting van het pompstation en bufferbekken wordt voorzien zo dicht mogelijk bij de bestaande bebouwing in de Paapbosstraat. Het project getuigt hierdoor van een compact ruimtegebruik met een minimale inname van de open ruimte en landbouwgrond. Tevens wordt de te voorziene infrastructuur zoveel mogelijk beperkt.

- visueel-vormelijke elementen

Er worden leidingswerken uitgevoerd die geen negatieve visuele impact hebben op het straatbeeld. De wegenis wordt achteraf hersteld in zijn oorspronkelijke toestand. Het pompstation is een kleine constructie die ingeplant wordt zo dicht mogelijk bij de bestaande bebouwing in de Paapbosstraat. Het project heeft in zijn geheel geen negatieve impact op de omgeving.

- cultuurhistorische aspecten

Het project grenst aan een beschermd stads- en dorpsgezicht Haterbeekstraat 90: hoeve Speelhoven en onmiddellijke omgeving (1310311979). De werken hebben geen impact op het beschermd stads- en dorpsgezicht.

- het bodemreliëf

In functie van het bufferbekken voor hemelwater dient er een grote reliëfwijziging te gebeuren. Dit bufferbekken vangt het overvloedige hemelwater op en voert die via een vertraagde afvoer richting de Wielantvliet (waterloop categorie 3) door middel van een knijpconstructie. De realisatie van dit bufferbekken brengt de goede ruimtelijke ordening niet in het gedrang.

- hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen

Er zal minder ongezuiverd huishoudelijk afvalwater richting Demervallei stromen.

ALGEMENE CONCLUSIE

De aanvraag is in overeenstemming met de wettelijke bepalingen en verenigbaar met een goede plaatselijke ruimtelijke ordening mits naleving van onderstaande voorwaarden.

...

2° volgende voorwaarden na te leven

- de vondstmeldingslicht (artikel 8 van het Decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het Archeologisch Patrimonium en latere wijzigingen).*
- het voorwaardelijk gunstig advies van het Provinciebestuur Vlaams-Brabant, Dienst Waterlopen dd 29/09/2014 met kenmerk rmt/wat/m/01/14/1362 W.MACHT 4171.
Het advies geldt als machtiging voor het uitvoeren van de werken.
Het advies wordt gevoegd bij de vergunning.*
- Het voorwaardelijk gunstig deel van het advies van De watergroep van 11/08/2014 met kenmerk 30/SVa/CD/002582. Het advies wordt gevoegd bij de vergunning*
- Aquafin dient bij het bufferbekken de constructie te voorzien met duikschot zoals overeengekomen tijdens het overleg van Aquafin en De watergroep. Er worden twee 3D-schetsen gevoegd bij de vergunning ter verduidelijking.*
- Er dient een periodieke inspectie (6-maandelijks) te worden uitgevoerd en een jaarlijks onderhoud van het systeem. De Watergroep wenst op de hoogte te blijven van de resultaten van de uitgevoerde inspecties en het jaarlijks onderhoud.*
- Verder dienen er jaarlijks stalen genomen te worden van het aanwezige water en de grond in het infiltratiebekken. Ook hiervan wenst de Watergroep meetresultaten te ontvangen. Indien uit deze meetresultaten blijkt dat er KWS aanwezig is in het water en/of de bodem van het infiltratiebekken, dient de voorgestelde constructie vervangen te worden door een effectieve KWS-afscheider.*

..."

Dit is de bestreden beslissing.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE TUSSENKOMST

Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partij

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij steunt haar belang op artikel 4.8.11, §1, 3° VCRO. Ze stelt vlak naast de inplantingsplaats van het bufferbekken en het pompstation te wonen. Met verwijzing naar haar bezwaarschrift in het openbaar onderzoek wijst zij onder meer op stabiliteitsrisico's, geurhinder, lawaaihinder, hinder van onkruidgewassen, wildgroeiende heesters en bomen die niet of slechts sporadisch op het terrein worden onderhouden, visuele vervuiling en een waardevermindering van haar woning die zij vreest te ondervinden ingevolge de bestreden beslissing.

2.

De verwerende partij betwist het belang van de verzoekende partij en vraagt het verzoek onontvankelijk te verklaren. Volgens de verwerende partij kan de verzoekende partij immers niet volstaan met de loutere verwijzing naar de beschikking over zakelijke of persoonlijke rechten met betrekking tot een perceel dat in de directe nabijheid gelegen is van de percelen waarop de vergunde werken zijn gesitueerd. Ook het feit dat de verzoekende partij een bezwaarschrift heeft ingediend, volstaat niet.

De verzoekende partij beperkt zich louter tot het gedeeltelijk hernemen van het bezwaarschrift zonder concreet aannemelijk te maken welke hinder en nadelen zij persoonlijk en ten gevolge van de bestreden beslissing zal ondervinden. Het bezwaarschrift waarop het belang wordt geschraagd, is bovendien ondertekend door 58 bewoners in totaal, zodat het niet dienend kan zijn ter ondersteuning van het persoonlijk belang van de verzoekende partij.

3.

In haar wederantwoordnota stelt de verzoekende partij dat de hoedanigheid van onmiddellijk aanpalend eigenaar op zich reeds volstaat om haar het vereiste belang te verschaffen. Er anders over oordelen zou volgens de verzoekende partij getuigen van een overdreven formalisme.

De verzoekende partij stelt verder dat zij de hinder en nadelen die zij meent te ondervinden van de bestreden beslissing, ook duidelijk in haar verzoekschrift heeft uiteengezet. Het feit dat deze nadelen ook reeds in het bezwaarschrift uiteen werden gezet, ontkracht volgens haar geenszins het belang, maar versterkt het juist nu blijkt dat de verzoekende partij volhardt. Het feit dat deze nadelen eveneens door andere omwonenden zouden kunnen geleden worden, ontkracht het

belang evenmin. Ook bij de bespreking van de middelen worden de hinderaspecten overigens nog nader toegelicht.

Beoordeling door de Raad

1.

Om als derde belanghebbende bij de Raad een beroep te kunnen instellen, vereist artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO in principe dat de verzoekende partij, als natuurlijke persoon of als rechtspersoon, rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge de bestreden vergunningsbeslissing. Artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO vereist derhalve niet dat het bestaan van deze hinder of nadelen absoluut zeker is.

Het vereiste van een belang bij het beroep mag niet op een overdreven restrictieve of formalistische wijze worden toegepast (GwH 30 september 2010, nummer 109/2010).

Wel zal de verzoekende partij het mogelijk bestaan van deze hinder of nadelen voldoende waarschijnlijk moeten maken, de aard en de omvang ervan voldoende concreet moeten omschrijven en tegelijk zal de verzoekende partij dienen aan te tonen dat er een rechtstreeks of onrechtstreeks causaal verband kan bestaan tussen de uitvoering of de realisatie van de vergunningsbeslissing en de hinder of nadelen die zij ondervindt of zal ondervinden.

Ter beoordeling van het bestaan van een belang kan de Raad rekening houden met de gegevens uit het gehele verzoekschrift, met inbegrip van het deel waarin de wettigheidskritiek wordt geformuleerd.

2.

Het wordt niet betwist dat de verzoekende partij onmiddellijk naast het perceel woont waarop het regenwaterbekken en het pompstation zullen worden aangelegd. De verzoekende partij maakt zowel bij de omschrijving van haar belang als bij de uiteenzetting onder het tweede middel voldoende aannemelijk dat zij ingevolge de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing mogelijk zal worden geconfronteerd met onder meer geurhinder, lawaaihinder en visuele vervuiling.

De door de verzoekende partij opgesomde mogelijke hinder en nadelen zijn voldoende persoonlijk, direct en actueel. De verzoekende partij beschikt dan ook over het rechtens vereiste belang in de zin van artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO.

De exceptie wordt verworpen.

VI. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

1.

In een eerste middel voert de verzoekende partij de schending aan van artikel 4.3.1, §1 *juncto* artikel 1.1.2, 13° VCRO, van artikel 11 van het Koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen (verder: Inrichtingsbesluit) evenals het gewestplan Aarschot-Diest, artikel 4.4.7, §2 VCRO, van artikel 3, §1, 1° b, 7° en 13° en artikel 3, §2 van het besluit van de Vlaamse regering tot

aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, §2 en artikel 4.7.1, §2, tweede lid van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester, van het gezag van gewijsde van het arrest nr. 229.800 van de Raad van State, van artikel 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen en van de materiële motiveringsplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel en redelijkheidsbeginsel.

De verzoekende partij wijst er op dat de bestreden beslissing stelt dat het aangevraagde deels in strijd is met de voorschriften voor het agrarisch gebied uit artikel 11 van het Inrichtingsbesluit, maar afwijkt van het gewestplan op grond van artikel 4.4.7, §2 VCRO en artikel 3, §1, 1°, b, 7° en 13° van het voormelde besluit van de Vlaamse regering. Bij arrest nummer 229.800 heeft de Raad van State het voormelde besluit van de Vlaamse regering evenwel vernietigd voor zover in artikel 3, §1, 7° bepaald wordt dat “de aanleg, wijziging of uitbreiding van [...] rietvelden en waterzuiveringsinstallaties met een maximale capaciteit van 1000IE” handelingen van algemeen belang met een ruimtelijk beperkte impact zijn waarvoor in afwijking van stedenbouwkundige of verkavelingsvoorschriften een vergunning kan worden verleend. Volgens de verzoekende partij kon de verwerende partij bijgevolg niet op artikel 3, §1, 7° van het besluit van de Vlaamse regering steunen als wettige rechtsgrondslag voor de afwijking van artikel 11 van het Inrichtingsbesluit, aangezien de afwijkingsgrond werd vernietigd en de gevolgen van de bepaling niet werden gehandhaafd.

Dit geldt volgens de verzoekende partij bovendien en meer in het algemeen voor alle aangehaalde afwijkingsgronden. Ze wijst naar het advies van de SARO van 22 februari 2012 en het advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving van 28 juni 2012 om te besluiten dat de handelingen waarvoor de afwijkingsgrond van toepassing is en waarop de bestreden beslissing gesteund is, moeilijk kunnen worden aangemerkt als zijnde handelingen met een ruimtelijk beperkte impact. De bestreden beslissing berust volgens haar dus op een onwettige grondslag en is niet naar recht onderbouwd.

De verzoekende partij stelt verder dat de verwijzing naar artikel 3, §2 van het besluit van de Vlaamse regering in de bestreden beslissing aan het voorgaande geen afbreuk doet. Dit artikel heeft volgens haar een ander toepassingsgebied en dekt niet alle gevallen die in artikel 3, §1, 7° en 13° worden aangehaald.

Bovendien zijn volgens de verzoekende partij ook de voorwaarden van het artikel 3, §2 van het besluit van de Vlaamse regering niet vervuld. Uit de bestreden beslissing blijkt immers niet dat de concrete beoordeling van de ruimtelijk beperkte impact uiterlijk bij het ontvankelijkheids- en volledigheidsonderzoek gebeurde, noch dat de concrete beoordeling van de ruimtelijke impact werd afgemeten ten aanzien van het landelijke woongebied.

Bij dit laatste merkt zij vooreerst op dat de verwijzing in de bestreden beslissing naar de inplanting naast de laatste bebouwing foutief is. 150 meter verder bevindt zich nog een huis waar klaarblijkelijk geen rekening wordt gehouden. Aangezien in de bestreden beslissing wordt aangehaald dat men de ruimtelijke impact wil beperken door zo dicht mogelijk bij de bestaande bebouwing aan te sluiten, had men de pomp dan ook voorbij huisnummer 20 moeten inplanten. Indien de pomp dan toch tussen de huizen moest geplaatst worden, valt voor de verzoekende partij ook niet in te zien waarom ze dan vlak tegen haar woning wordt ingeplant in plaats van in het midden zodat de hinder wordt beperkt en het bufferbekken ook effectief op het laagste punt zou liggen. Dit werd volgens de verzoekende partij reeds aangehaald in het bezwaarschrift, maar niet in de bestreden beslissing beantwoord.

Verder wordt de ruimtelijke impact volgens de verzoekende partij vooral afgemeten aan de wijze waarop de handelingen door hun inplanting een minimale inname van landbouwgrond vereisen. Dat deze handelingen zeer dicht bij het landelijk woongebied worden gesitueerd, wordt volgens de verzoekende partij onterecht niet betrokken in de beoordeling. Dit terwijl in het besluit wordt gesteld dat de handelingen de grenzen van het ruimtelijk functioneren van het gebied én de omliggende gebieden niet mag overschrijden. De bestreden beslissing stelt volgens de verzoekende partij echter enkel in algemene termen dat het zicht vanuit de naastgelegen woningen bewaard blijft. De handelingen hebben volgens haar echter wel degelijk een aantasting van het zicht tot gevolg. Bovendien veroorzaakt het pompstation lawaai.

2.

De verwerende partij wijst er in eerste instantie op dat het aangehaalde arrest van de Raad van State enkel oordeelt dat de Vlaamse regering onvoldoende heeft gemotiveerd waarom rietvelden en waterzuiveringsinstallaties met een maximale capaciteit van 1000 IE als handelingen met een beperkte ruimtelijke impact worden beschouwd. De aanvraag heeft volgens de verwerende partij geen betrekking op het aanleggen van rietvelden en/of een waterzuiveringsinstallatie met een maximale capaciteit van 1000IE, zodat het gezag van gewijsde van het arrest van de Raad van State geen enkele repercussies heeft ten aanzien van de bestreden beslissing. De Raad van State, afdeling Wetgeving heeft volgens de verwerende partij bovendien slechts een voorbehoud gemaakt met betrekking tot de overeenstemming van artikel 3 van het besluit van de Vlaamse regering met artikel 4.4.7, §2 VCRO.

Bovendien werd de bestreden beslissing verleend op basis van artikel 3, §1, eerste lid, 7° voor wat betreft werken die reeds opgenomen waren in het oorspronkelijke besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 betreffende de 'kleine werken' en werd volgens de verzoekende partij concreet aangetoond en gemotiveerd dat de aangevraagde werken een beperkte impact hebben.

De verwerende partij wijst er verder op dat de bestreden vergunning voor een groot deel gesteund is op artikel 3, §2, eerste lid, 3° f) van het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000. Uit het aanvraagdossier blijkt volgens de verwerende partij dat de ruimtelijke impact al bij al bijzonder beperkt is gelet op de beperkte omvang, de minimale geografische verspreiding en het gegeven dat de constructies zich grotendeels ondergronds bevinden. Bovendien lijkt de verzoekende partij te oordelen dat de ruimtelijke impact enkel wordt veroorzaakt door het pompstation en het bufferbekken, waardoor zij toegeeft dat de ruimtelijke impact zich enkel beperkt tot de onmiddellijke omgeving van de projectsite. Volgens de verwerende partij heeft de decreetgever in dat geval bepaald dat het gevraagde project onder de afwijkingsbepaling van artikel 4.4.7, §2 VCRO kan worden begrepen.

Als hypothetische repliek op de bijkomende voorwaarden die de SARO voor artikel 3 suggereert, stelt de verwerende partij dat het percelen in de omgeving door enkele buurtbewoners die geen landbouwer zijn, worden gebruikt voor het telen van groenten voor eigen gebruik. Dit betekent dat de percelen op heden geen agrarische bestemming hebben. Met betrekking tot de tweede voorwaarde van de SARO stelt de verwerende partij dat uit de beschrijving van de aanvraag en de motivering van de bestreden beslissing blijkt dat het landschappelijk karakter niet wordt aangetast omdat het bufferbekken wordt ingegraven.

De verwerende partij stelt verder dat de verzoekende partij geen rechtsbepaling aanhaalt die vereist dat de beoordeling van de ruimtelijke impact uiterlijk verplicht in de fase van het ontvankelijkheids- en volledigheidsonderzoek plaatsvindt. De verzoekende partij lijkt dit volgens de verwerende partij te hebben gelezen in het verslag aan de Vlaamse regering. Er is de verwerende partij echter geen rechtsbepaling bekend die stelt dat een stedenbouwkundige vergunning niet mag strijden met een verslag van de regering bij een besluit van de Vlaamse

regering. Uit het aanvraagdossier blijkt bovendien dat er reeds een beoordeling *ex ante* is gebeurd in het kader van een ambtelijk bekkenoverleg van het Demerbekken. In de kennisgeving van het resultaat van het ontvankelijkheids- en volledigheidsonderzoek wordt bovendien geoordeeld dat de aanvraag een beperkte ruimtelijke impact heeft en aldus kan worden begrepen onder het afwijkingsregime van artikel 4.4.47, §2 VCRO.

Tot slot stelt de verwerende partij dat de kritiek van de verzoekende partij over de te grote ruimtelijke impact en zichthinder feitelijke en juridische grondslag mist. In haar verzoekschrift verwijst de verzoekende partij met betrekking tot de inplanting naar een passage uit de beschrijvende nota in plaats van naar de bestreden beslissing. De verzoekende partij uit volgens de verwerende partij bovendien louter opportunitetskritiek op de inplantingsplaats. In de bestreden beslissing wordt ook nergens aangegeven dat er een aanzienlijke impact is ten aanzien van het woongebied met landelijk karakter. Het uitzicht blijft wel degelijk gevrijwaard vanuit de woning van de verzoekende partijen. De huidige koterijen en zonnepanelen op het perceel van de verzoekende partij nemen volgens de verwerende partij op heden meer zicht af dan het bufferbekken en het pompstation, dat op de afdekplaats en enkele luchtkokers na volledig ondergronds gelegen is. Uit de plannen blijft eveneens dat het bufferbekken niet dieper in het landschap zal insnijden dan de achtergevellijn van de woning van de verzoekende partij.

3.

De tussenkomen partij zet uiteen dat de verzoekende partij zich in feite enkel verzet tegen de inplanting van een pompstation en bufferbekken naast zijn woning.

Het kan volgens de tussenkomen partij niet worden betwist dat de aanleg van een bufferbekken een werk van algemeen belang is. Dit bufferbekken is volgens haar noodzakelijk in het kader van de werken die uitgevoerd worden om het afvalwater te scheiden van het regenwater, dit gescheiden af te voeren en te zorgen voor de zuivering van het afvalwater. Het voldoet volgens haar dan ook aan een handeling van algemeen belang in de zin van artikel 4.1.1, 5° VCRO.

Volgens de tussenkomen partij heeft de verwerende partij voor de rioleringen en het pompstation toepassing gemaakt van de afwijkingsbepalingen uit artikel 4.4.7, §2 VCRO en artikel 3, §1, 7° van het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000, en voor het bufferbekken van artikel 4.4.7, §2 samen met artikel 3, §2, 3° f) van het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000.

Wat betreft de toepassing van artikel 3, §1, 7° van het besluit van de Vlaamse regering stelt de tussenkomen partij dat de verzoekende partij onterecht aanhaalt dat dit artikel zou zijn vernietigd door de Raad van State. Ze merkt hierbij in eerste instantie op dat het bewuste arrest dateert van na de datum waarop de beslissing werd genomen, zodat de verwerende partij niet anders dan van de wettigheid van artikel 3, §1, 7° van het besluit kon uitgaan. Ten tweede verliest de verzoekende partij volgens de tussenkomen partij de juiste draagwijdte van het arrest uit het oog. Artikel 3, §1, 7° van het voormelde besluit is immers maar vernietigd voor zover in dat artikel wordt bepaald dat de aanleg, wijziging of uitbreiding van rietvelden en waterzuiveringsinstallaties met een maximale capaciteit van 1000IE handelingen van algemeen belang met een ruimtelijk beperkte impact zijn waarvoor in afwijking van stedenbouwkundige en verkavelingsvoorschriften een vergunning kan worden verleend. Voor de overige handelingen die in het artikel vermeld worden, werd geen vernietiging uitgesproken. De aanvraag heeft volgens de tussenkomen partij geen betrekking op de aanleg van een rietveld of een kleine waterzuiveringsinstallatie, zodat het gezag van gewijsde door de bestreden beslissing niet wordt geschonden.

De verzoekende partij slaagt er volgens de tussenkomende partij overigens ook niet in om aan te tonen dat de aanleg van de rioleringswerken en de bouw van het pompstation een grote ruimtelijke impact zouden hebben en dus onterecht opgenomen werden als artikel 3, §1 van het besluit. De zeer algemene verwijzing naar het advies van de SARO en de Raad van State heeft volgens de tussenkomende partij niet tot gevolg dat alle afwijkingsgronden uit artikel 3, §1 onwettig zouden zijn. Het is aan de verzoekende partij om aan te tonen dat precies de aanleg van riolering en de bouw van een klein pompstation handelingen van algemeen belang met een grote ruimtelijke impact hebben, maar dit laat zij na te doen, rekening houdend met het feit dat de constructies zich ondergronds bevinden en dat deze werken van oudsher aanvaard werden als werken van algemeen belang. De tussenkomende partij verwijst hierbij naar het oude besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000. Het wijzigingsbesluit heeft niets aangepast ten opzichte van de vroegere afwijkmogelijkheden wat betreft de rioleringsleidingen en de pompstations.

Wat betreft de toepassing van artikel 3, §2, 3°, f) van het besluit van de Vlaamse regering, merkt de tussenkomende partij in eerste instantie op dat uit het administratief dossier blijkt dat het onderzoek naar de toepassingsvoorwaarden van het vermeld artikel wel degelijk reeds plaatsvond in de verklaring van ontvankelijkheid en volledigheid van 22 juli 2014.

Met betrekking tot de tweede toepassingsvoorwaarde stelt de tussenkomende partij dat de verwerende partij wel degelijk rekening heeft gehouden met zowel de impact op het agrarisch gebied zelf als op de woning van de verzoekende partij. Zij verwijst hierbij naar de motivering van de bestreden beslissing met betrekking tot de toepassing van de afwijkingsbepaling en met betrekking tot de weerlegging van de bezwaarschriften. De tussenkomende partij benadrukt dat de Raad zich niet in de plaats kan stellen van de verwerende partij, maar enkel kan nagaan of de verwerende partij op grond van correcte gegevens en een zorgvuldig onderzoek tot een redelijke beslissing gekomen is.

Dat in de motivering is uitgegaan van de woning van de verzoekende partij als laatste woning langs de Paapbosstraat terwijl er verder nog een woning ligt, is volgens de tussenkomende partij niet relevant want niet doorslaggevend. Het blijkt immers duidelijk dat men bedoelde aan te sluiten bij de laatste woning van het woonlint in woongebied met landelijk karakter. De woning die verderop ligt is, is gelegen in agrarisch gebied. Het bufferbekken achter deze woning leggen, zou het agrarisch gebied volgens de tussenkomende partij nog meer aansnijden en dus een grotere ruimtelijke impact hebben.

De tussenkomende partij besluit dat de verzoekende partij niet meer dan louter opportunistiekritiek uit en niet bewijst dat de verwerende partij op kennelijk onredelijke wijze artikel 4.4.7, §2 VCRO toepast.

4.

In haar wederantwoordnota herneemt de verzoekende partij haar standpunt uit het inleidende verzoekschrift. Ze benadrukt nog dat de aangehaalde afwijkingsgronden uit het besluit niet kunnen worden aanzien als handelingen van algemeen belang. Minstens heeft de Vlaamse regering dit onvoldoende gemotiveerd in het besluit zodat deze bepalingen op grond van artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing gelaten moeten worden.

Ze stelt verder nog dat met de laattijdige motivering die de verwerende partij en de tussenkomende partij nog trachten te geven in hun nota's, geen rekening kan worden gehouden en dat daarmee bovendien geenszins een antwoord wordt geboden op de argumentatie van de verzoekende partij. De verwijzing naar de zonnepanelen van de verzoekende partij is volgens haar bovendien totaal naast de kwestie aangezien deze niet ter discussie staan in het huidige dossier.

5.

In haar laatste nota wijst de verwerende partij erop dat de verzoekende partij in haar wederantwoordnota vraagt om het gehele besluit van 5 mei 2000 buiten toepassing te laten op basis van artikel 159 van de Grondwet. Volgens de verwerende partij houdt deze exceptie in se een nieuw middel in dat niet voor de eerste maal in de wederantwoordnota kan worden geformuleerd, ook al beschikt de verwerende partij nog over de mogelijkheid om een laatste nota in te dienen. Er wordt volgens haar bovendien geen enkele verdere argumentatie gevoerd dat het louter formuleren van het middel op zich. Het behoort volgens de verwerende partij niet tot de bevoegdheid van de Raad om de (grond)wettigheid van een bepaalde handeling met een verordenend karakter te beoordelen wanneer deze onwettigheid zonder enige argumentatie wordt opgeworpen. Het middel is volgens haar dan ook onontvankelijk.

De verwerende partij benadrukt verder dat de beoordeling van de ruimtelijke impact reeds is gebeurd in de fase van het ontvankelijkheids- en volledigheidsonderzoek, wat niet wordt tegengesproken in de wederantwoordnota. De verzoekende partij betwist bovendien evenmin de aanwezigheid van de drie rijen zonnepanelen en koterijen, waardoor de verwerende partij zich gesterkt voelt in diens standpunten dat één en ander in het correcte perspectief wordt geplaatst.

6.

De tussenkomen partij voegt in haar laatste schriftelijke uiteenzetting niets wezenlijks toe aan haar standpunt uit de schriftelijke uiteenzetting.

Beoordeling door de Raad

1.

De aanvraag voorziet in de aanleg van een gescheiden rioleringsstelsel en wegvernieuwingen, een verbindingsriolering, een regenwaterbekken en een pompstation.

De partijen betwisten niet dat de aanvraag, voor zover zij deels gelegen is in het agrarisch gebied, niet verenigbaar is met de gewestplanbestemming. In de bestreden beslissing past de verwerende partij artikel 4.4.7, §2 VCRO *juncto* artikel 3, §1, 1°, b), artikel 3, §1, 7°, artikel 3, §1, 13° en artikel 3, §2, 3°, f) van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 mei 2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, § 2, en artikel 4.7.1, § 2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (verder: het besluit van 5 mei 2000), zoals van toepassing ten tijde van de aanvraag, toe om af te wijken van de geldende stedenbouwkundige voorschriften.

Volgens de verzoekende partij kon de verwerende partij zich echter niet steunen op de afwijkingsgronden uit artikel 3 van het besluit van 5 mei 2000 omdat de rechtsgrond vernietigd werd door de Raad van State, dan wel dat de gehanteerde afwijkingsgronden niet steunen op een wettige juridische grondslag. Anders dan wat de verwerende partij beweert, blijkt uit de uiteenzetting in het inleidend verzoekschrift reeds dat de verzoekende partij *de facto* vraagt om artikel 3 van het besluit van 5 mei 2000 op basis van artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing te laten. De exceptie van de verwerende partij als zou dit pas vooreerst in de wederantwoordnota zijn gevraagd, moet dan ook worden afgewezen.

De verzoekende partij werpt bijkomend nog op dat evenmin werd voldaan aan de toepassingsvoorwaarden van artikel 3, §2 van het besluit van 5 mei 2000. De verwerende partij heeft volgens haar foutief geoordeeld dat er sprake is van een handeling met een beperkte ruimtelijke impact en dat bovendien nergens blijkt dat deze beoordeling ten laatste uitgevoerd werd bij het ontvankelijkheids- en volledigheidsonderzoek.

2.

2.1

Artikel 4.4.7, §2 VCRO bepaalt:

“§ 2. In een vergunning voor handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben, mag worden afgeweken van stedenbouwkundige voorschriften en verkavelingsvoorschriften. Handelingen van algemeen belang kunnen een ruimtelijk beperkte impact hebben vanwege hun aard of omvang, of omdat ze slechts een wijziging of uitbreiding van bestaande of geplande infrastructuren of voorzieningen tot gevolg hebben.

De Vlaamse Regering bepaalt welke handelingen van algemeen belang onder het toepassingsgebied van het eerste lid vallen. Ze kan ook de regels bepalen op basis waarvan kan worden beslist dat niet door haar opgesomde handelingen toch onder het toepassingsgebied van het eerste lid vallen.

Deze paragraaf verleent nimmer vrijstelling van de toepassing van de bepalingen inzake de milieueffectrapportage over projecten, opgenomen in hoofdstuk III van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.”

Uit het eerste lid van deze bepaling volgt dat van de stedenbouwkundige voorschriften van het gewestplan mag worden afgeweken wanneer de werken gekwalificeerd worden als handelingen van algemeen belang met een ruimtelijk beperkte impact. Het tweede lid van deze bepaling draagt de Vlaamse Regering op om te bepalen welke handelingen onder dit toepassingsgebied vallen.

Artikel 3 van het besluit van 5 mei 2000 bepaalt welke handelingen van algemeen belang een ruimtelijk beperkte impact hebben waarvoor, met toepassing van artikel 4.4.7, §2 VCRO, de vergunning kan worden verleend in afwijking van de stedenbouwkundige voorschriften of verkavelingsvoorschriften, zonder dat er een voorafgaand planningsinitiatief vereist is.

Artikel 3, §1 van het besluit van 5 mei 2000, zoals gold bij het nemen van de bestreden beslissing, bepaalt dat onder meer de volgende handelingen worden beschouwd als handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben:

“1° de aanleg, wijziging of uitbreiding van:..

b) gemeentelijke verkeerswegen met maximaal twee rijstroken;

...

7° de aanleg, wijziging of uitbreiding van ondergrondse voor het openbaar net bedoelde leidingen en voorzieningen voor het verzamelen en afvoeren van hemel-, oppervlakte- en afvalwaters en bijhorende kleinschalige infrastructuur zoals controlepunten, pomp- en overslagstations, rietvelden en waterzuiveringsinstallaties met een maximale capaciteit van 1000 IE;

...

13° werfzones en tijdelijke (grond)stockages met het oog op de uitvoering van de handelingen, vermeld in punt 1° tot en met 12°.

...”

Anders dan wat de verzoekende partij voorhoudt, heeft de Raad van State, afdeling Bestuursrechtspraak met het arrest nr. 229.800 van 13 januari 2015 het besluit van 5 mei 2000 maar vernietigd *“in zoverre wordt bepaald in artikel 3, §1, 7° van het voormelde gewijzigde besluit*

van 5 mei 2000 dat 'de aanleg, wijziging of uitbreiding van [...] rietvelden en waterzuiveringsinstallaties met een maximale capaciteit van 1000IE' handelingen van algemeen belang met een beperkte ruimtelijke impact zijn waarvoor in afwijking van stedenbouwkundige en verkavelingsvoorschriften een vergunning kan worden verleend."

De aanvraag heeft geen betrekking op de aanleg, wijziging of uitbreiding van rietvelden en waterzuiveringsinstallaties met een maximale capaciteit van 1000IE. Met de verwerende partij en de tussenkommende partij moet dan ook worden vastgesteld dat de verzoekende partij zich niet kan steunen op het voormelde arrest van de Raad van State om te stellen dat de rechtsgrond van de beslissing werd vernietigd.

2.2

De verzoekende partij stelt verder dat meer in het algemeen alle in de beslissing aangehaalde afwijkingsgronden uit artikel 3 van het besluit van 5 mei 2000 zouden berusten op een onwettige juridische grondslag en vraagt om deze buiten toepassing te laten.

De verzoekende partij toont echter niet aan dat de aangevraagde werken een grote ruimtelijke impact hebben zodat deze onterecht zouden zijn opgenomen in het besluit van 5 mei 2000. Het louter in algemene termen verwijzen naar het advies van de SARO en het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State kan hiertoe niet volstaan. De SARO vraagt in haar advies om bij het besluit bijkomend de verplichting op te nemen dat de handelingen de algemene bestemming en het architectonisch en landschappelijk karakter van het gebied niet in het gedrang mogen brengen. De Raad van State, afdeling Wetgeving stelt in zijn advies over artikel 3 van het besluit van 5 mei 2000 dat *"voor sommige van die handelingen sterk [kan] betwijfeld worden of ze een ruimtelijk beperkte impact hebben"* en maakt een algemeen voorbehoud wat betreft de overeenstemming van het artikel 3 met artikel 4.4.7, §2 VCRO.

Het gegeven dat er door de SARO wordt gevraagd om bijkomende voorwaarden op te nemen en dat de Raad van State voor sommigen van de handelingen betwijfelt of ze een ruimtelijk beperkte impact hebben, impliceert nog niet dat alle afwijkingsgronden die in artikel 3, §1 van het besluit van 5 mei 2000 opgenomen werden, onwettig zijn. Zoals in volgend punt wordt vastgesteld, toont de verzoekende partij niet concreet aan dat de impact van de gevraagde handelingen niet ruimtelijk beperkt is, noch maakt zij aannemelijk dat de gevraagde werken de algemene agrarische bestemming en het architectonisch en landschappelijk karakter in het gedrang brengen.

3.

3.1

Artikel 3, §2 van het besluit van 5 mei 2000, zoals gold bij het nemen van de bestreden beslissing, vermeldt handelingen die niet onder paragraaf 1 vallen maar kunnen worden beschouwd als handelingen van algemeen belang met een ruimtelijk beperkte impact. Voor die handelingen wordt het volgende bepaald:

"De handelingen, vermeld in § 2, eerste lid, die niet onder paragraaf 1 vallen, mogen niet worden uitgevoerd in een ruimtelijk kwetsbaar gebied tenzij die handelingen gelet op hun aard, ligging en oppervlakte geen significante impact hebben op het ruimtelijk kwetsbaar gebied.

Op gemotiveerd verzoek van de aanvrager kan het vergunningverlenende bestuursorgaan vaststellen dat de handelingen, vermeld in § 2, eerste lid, die niet onder paragraaf 1 vallen, een ruimtelijk beperkte impact hebben. Dat bestuursorgaan beoordeelt concreet of de handelingen de grenzen van het ruimtelijk functioneren van het gebied en

de omliggende gebieden niet overschrijden, aan de hand van de aard en omvang van het project en het ruimtelijk bereik van de effecten van de handelingen.

De concrete beoordeling wordt ten laatste uitgevoerd bij het ontvankelijkheids- en volledigheidsonderzoek van de vergunningsaanvraag.

Een combinatie van de bovengenoemde handelingen kan beschouwd worden als handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben, als vermeld in artikel 4.4.7, § 2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.”

De verwerende partij beschikt bij de beoordeling over de impact op het ruimtelijk functioneren van het gebied over een discretionaire bevoegdheid. De Raad kan zijn beoordeling op dit punt niet in de plaats stellen van die van het vergunningverlenend bestuursorgaan. Evenmin is de Raad bevoegd om te oordelen over de opportuniteit van de bestreden beslissing. Bij zijn legaliteitscontrole is de Raad enkel bevoegd om, op basis van de concrete gegevens van de zaak, te onderzoeken of het vergunningverlenend bestuursorgaan de feiten, waarop zij haar beoordeling baseert, correct heeft vastgesteld en of zij op basis daarvan in redelijkheid heeft kunnen beslissen dat de gevraagde handelingen, conform artikel 4.4.7, §2 VCRO *juncto* artikel 3, §2 van het besluit van 5 mei 2000, een ruimtelijk beperkte impact hebben.

3.2

De verzoekende partij steunt zich op artikel 3, §2, 3°, f) van het besluit van 5 mei 2000 om voor het gevraagde bufferbekken een afwijking op de stedenbouwkundige voorschriften toe te staan. Dit artikel bepaalt:

“3° handelingen met betrekking tot bestaande of geplande openbare waterwegen of waterlopen, met inbegrip van de bijbehorende infrastructuur, zoals:

...

f) de handelingen met betrekking tot de berging of buffering voor rioleringsstelsels en regenwaterleidingen;”

De partijen betwisten niet dat het gevraagde bufferbekken kan worden gekwalificeerd als een handeling in de zin van artikel 3, §2, 3°, f) van het besluit van 5 mei 2000.

In tegenstelling tot wat de verzoekende partij stelt, blijkt uit de ontvankelijkheids- en volledigheidsverklaring in het administratief dossier dat de verwerende partij de ruimtelijke impact van de gevraagde werken reeds bij het ontvankelijkheids- en volledigheidsonderzoek is nagegaan.

In de bestreden beslissing motiveert de verzoekende partij de ruimtelijke impact van de gevraagde werken als volgt:

“...

De aanvrager heeft een gemotiveerd verzoek bij de aanvraag gevoegd.

Het bufferbekken (792 m3) wordt voorzien in agrarisch gebied, naast de laatste bebouwing in de Paapbosstraat. De inplanting garandeert een minimale inname van landbouwgrond en een onmiddellijke aansluiting bij de weg (ontsluiting) en bij de afvoerende grachten (werking). Op hetzelfde terrein wordt ook het pompstation ingepland, met onmiddellijke aansluiting bij de weg. Dit alles streeft een duurzaam ruimtegebruik na. Het bekken wordt uitgevoerd als een verdiepte zone met grazige hellingen. Het voorkomen sluit aan bij het omliggende weidegebied, Het zicht vanuit de naastgelegen woningen blijft gevrijwaard. Voor de aanleg van het bekken wordt een zone van ca. 2500 m2 gereserveerd. Deze zone wordt in eerste

instantie gebruikt als terrein voor grondverbetering. Pas in een laatste fase wordt het bekken aangelegd. Het bekken zelf, inclusief de hellingen, heeft een oppervlakte van ca. 1700 m². Rond het bekken wordt een zone voorzien die bereikbaar is voor onderhoudsvoertuigen. De bovenkant van het bekken wordt begrensd door flauwe hellingen die, indien nodig, overrijdbaar zijn. Enkel ter hoogte van de uitlaat wordt een betonconstructie voorzien met een debietregeling. Het grootste gedeelte van deze constructie bevindt zich ondergronds en heeft bijgevolg een minimale ruimtelijke impact.

Uit het voorgaande blijkt dat de werken een ruimtelijk beperkte impact hebben.

...

Bij de beoordeling in de bestreden beslissing van de bezwaren van onder meer de verzoekende partij wordt verder onderzocht of de gekozen inplanting hinder kan veroorzaken voor de naastgelegen woning en wordt concreet gemotiveerd waarom wordt gekozen voor de inplanting aansluitend bij de woning van de verzoekende partij:

“ ...

4. Waardeverlies betreft een aspect van privaatrechtelijke aard en geen aspect van ruimtelijke ordening. De impact op het landbouwgebied is beperkt. Vanuit ruimtelijk oogpunt sluit de infrastructuur aan op het woongebied.

5. De voorziene infrastructuur zal geen hinder veroorzaken op gebied van geluid, geur of ongedierte. Het bekken is zo ontworpen dat het na de bui volledig leegloopt. Er zal dus geen stilstaand water zijn dat geurhinder kan veroorzaken. Aangezien er geen water in het bekken blijft staan, zullen er ook geen kikkers of insecten zijn. Er zal geen lawaaihinder zijn ten gevolge van stromend water of pompwerking.

6. Het voorziene bekken is zeer ondiep en de taluds worden voldoende verstevigd. Er is geen stabiliteitsrisico.

....

9. Wat betreft de inplanting van het bufferbekken en het pompstation wordt op ruimtelijk vlak gekozen voor een manier die zo min mogelijk in het landschap of de open ruimte insnijdt en die een zo min mogelijke infrastructuur met zich meebrengt. Er wordt een compact ruimtegebruik beoogd wat met zich meebrengt dat de inplanting aansluit op de bestaande woning in de Paapbosstraat. Het bekken zal geen hinder veroorzaken voor de naastliggende woning.

...”

Uit deze beoordeling kan worden vastgesteld dat de verwerende partij, anders dan wat de verzoekende partij voorhoudt, in de bestreden beslissing niet alleen rekening houdt met de ruimtelijke impact op het agrarisch gebied, maar ook met de aanwezige woningen in de omgeving en de woning van de verzoekende partij in het bijzonder. Het gegeven dat er zich verderop in het agrarisch gebied nog een woning bevindt, doet aan voorgaande vaststelling geen afbreuk. Uit de beoordeling blijkt immers duidelijk dat de verwerende partij doelde op de aansluiting bij de laatste woning van het woonlint in het landelijk woongebied.

De verzoekende partij beperkt zich verder tot de bewering dat er wel degelijk een aantasting van het zicht zal zijn en de pomp wel degelijk lawaaihinder zal veroorzaken zonder dat afdoende concreet te onderbouwen of aanschouwelijk te maken. Daarmee toont zij niet aan of maakt zij niet concreet aannemelijk dat de beoordeling van de verwerende partij kennelijk onredelijk is dan wel berust op onzorgvuldig of foutief vastgestelde gegevens.

Waar de verzoekende partij tot slot nog aanvoert dat de pomp ook voorbij de woning in het agrarisch gebied kon worden ingeplant (zodat deze ook aangesloten kon worden op de riolering) dan wel in het midden tussen de twee woningen, verwoordt zij louter haar eigen opvatting over

de gekozen inplantingsplaats. Haar argumentatie overstijgt op dit punt echter niet het niveau van opportunitetskritiek, waarvoor de Raad niet bevoegd is. De argumentatie van de verzoekende partij volstaat dan ook niet om te besluiten dat de appreciatie door de verwerende partij over de ruimtelijke impact op de omgeving kennelijk onredelijk zou zijn.

4.

Uit het voorgaande volgt dat de verwerende partij, in alle redelijkheid en met weerlegging van de bezwaren van de verzoekende partij, kon oordelen dat de gevraagde werken door hun aard, de gekozen inplantingsplaats en het voornamelijk ondergronds karakter, een beperkte ruimtelijke impact hebben en op basis van artikel 4.4.7, §2 VCRO en artikel 3, §§ 1 en 2 van het besluit van 5 mei 2000 kon afwijken van de stedenbouwkundige voorschriften voor het agrarisch gebied.

Het middel wordt verworpen.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

1.

In een tweede middel voert de verzoekende partij de schending aan van artikel 4.3.1, §1, 1°, b) *juncto* artikel 4.3.1, §2, 1° en 2° VCRO en artikel 1.1.4 VCRO, van artikel 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen en van het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

Volgens de verzoekende partij heeft de verwerende partij de aanvraag op een kennelijk onredelijke en onzorgvuldige wijze getoetst aan de goede ruimtelijke ordening en de bestreden beslissing op dit vlak ook niet afdoende gemotiveerd.

In de bestreden beslissing wordt volgens haar geen rekening gehouden met de specifieke eigenheid van de onmiddellijke omgeving. Er wordt nergens beschreven hoever het bekken en de pomp verwijderd zijn van de perceelsgrens van de verzoekende partij en van diens woning. De pomp wordt volgens de verzoekende partij op de meest schadelijke plaats ingeplant, terwijl ze ook aan de andere zijde kon staan en het bekken ook verderop in de naastliggende en lagergelegen weide kon worden aangelegd. Hierop werd bij de bespreking van de bezwaren volgens haar niet ingegaan. Er wordt enkel aandacht besteed aan de open ruimte, maar de impact op de bestaande woning wordt niet onderzocht. Volgens de verzoekende partij staat de pomp sowieso in agrarisch gebied. Of deze pomp dan dicht bij de woning staat dan wel aan de andere zijde maakt volgens haar geen verschil met betrekking tot de aantasting van de open ruimte, maar maakt wel degelijk een verschil voor de bestaande woning die hinder en verstoord uitzicht moet ondergaan van zaken die in het agrarisch gebied niet verwacht kon worden. Er heeft volgens de verzoekende partij dus geen echte afweging van belangen plaatsgevonden. In elk geval zijn duurzaamheid, ruimtelijke kwaliteit en ruimtelijke draagkracht elementen die meespelen bij de beoordeling van verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening.

De verzoekende partij wijst er verder op dat zij tijdens het openbaar onderzoek reeds gewezen op had op de diverse hinderaspecten waarmee zij zal worden geconfronteerd. De verwerende partij beperkt zich in de bestreden beslissing tot affirmaties en stijlclausules waaruit volgens de verzoekende partij alleszins niet kan worden afgeleid hoe de hindervormen vermeden worden. Wanneer men vlak naast de woning een pomp installeert om water uit het bekken te pompen, dan kan men volgens haar vermoeden dat dit hoorbaar zal zijn. Het louter affirmeren dat er geen lawaaihinder zal zijn, kan dan niet volstaan.

2.

De verwerende partij merkt in eerste instantie op dat het middel geen enkele uiteenzetting omtrent de mogelijke schending van artikel 1.1.4 VCRO uiteenzet, zodat het middel op dat vlak reeds als onontvankelijk moet worden aangemerkt.

Verder stelt de verwerende partij dat alle elementen, zoals opgesomd in artikel 4.3.1, §2, 1° VCRO één voor één worden besproken in de bestreden beslissing. De verzoekende partij voert opportuïteïtskritiek aan over de gekozen inplanting, waarvoor de Raad echter niet bevoegd is. Uit de plannen blijkt bovendien duidelijk waar de pomp en het bufferbekken worden ingeplant. Het pompstation komt bovendien niet vlak naast de woning van de verzoekende partij te liggen en wordt volledig ondergronds uitgevoerd op een afdekplaats, een bedieningskast en enkele verluchtingskokers na. Het is volgens de verwerende partij dan ook evident dat er geen geluidshinder kan worden verwacht. Ook het bufferbekken wordt gerealiseerd door het louter uitgraven van grond.

De verwerende partij besluit dat de ruimtelijke impact wel degelijk uiterst beperkt is, waarbij zij ook verwijst naar haar uiteenzetting onder het eerste middel, en dat er aandacht werd besteed aan de ruimtelijke draagkracht en de duurzaamheid. Met betrekking tot dit laatste aspect verwijst zij nog naar een passage in de bestreden beslissing waarin wordt overwogen dat er ingevolge de aanvraag minder ongezuiverd huishoudelijk afvalwater richting de Demervallei stroomt.

3.

De tussenkomende partij stelt dat onder haar argumentatie bij het eerste middel reeds wordt aangetoond dat de bestreden beslissing wel degelijk rekening heeft gehouden met de ligging naast de woning van de verzoekende partij en de mogelijke impact hierop. De verwerende partij heeft in de bestreden beslissing bij de bespreking van de ruimtelijk beperkte impact van de handeling én bij de behandeling van de bezwaren tot de conclusie dat er geen hinder wordt veroorzaakt voor de naastliggende woning.

De verzoekende partij geraakt volgens de tussenkomende partij in haar verzoekschrift niet verder dan algemene en vage beweringen over mogelijke hinder zonder te bewijzen dat er effectief hinder kan of zal veroorzaakt worden. Als de verzoekende partij meent dat de gevraagde constructies hinderlijk zijn of dat de bezwaren hierover onvoldoende worden weerlegd, dan moet zij hiervan volgens de tussenkomende partij het bewijs leveren en aantonen en aantonen dat de beoordeling foutief dan wel kennelijk onredelijk is. Er wordt volgens de tussenkomende partij echter niet aangetoond in welke mate een bufferbekken met een beperkte diepte en constructies die ondergronds gelegen zijn, visuele hinder kunnen veroorzaken, noch wordt er aangegeven hoe er toch sprake kan zijn van ongedierte en geurhinder hoewel er geen water in het bekken zal blijven staan. Evenmin wordt verduidelijkt hoe de pompinstallatie onaanvaardbare lawaaihinder kan veroorzaken, gelet op de wijze van constructie en ligging.

Dat er alternatieve inplantingsplaatsen zouden zijn die de verzoekende partij beter acht, is volgens de tussenkomende partij niet relevant. Het is immers niet de taak van de vergunningverlenende overheid om mogelijke alternatieve te onderzoeken, zodat ze de motiveringsplicht dus niet schendt wanneer door de verzoekende partij aangegeven andere mogelijke locaties niet worden onderzocht.

4.

In haar wederantwoordnota herneemt de verzoekende partij in hoofdzaak haar standpunt uit het inleidend verzoekschrift.

Ze benadrukt verder dat de opmerking dat de toetsing aan een goede ruimtelijke ordening niet zo ver zou gaan dat mogelijke alternatieve inplantingsplaatsen zouden moet worden onderzocht, naast de kwestie is. Er werd reeds in de administratieve procedure opgemerkt dat voor de meest schadelijke inplantingsplaats wordt gekozen hoewel er alternatieven zijn, maar daarmee wordt geen rekening gehouden in de bestreden beslissing en evenmin werd er gemotiveerd waarom er voor de meest schadelijke inplantingsplaats wordt gekozen. Als een alternatievenonderzoek niet noodzakelijk is, is het wel minstens nodig dat bezwaren beantwoord worden en daarover een motivering wordt opgenomen zodat te begrijpen valt waarom de beslissing is wat ze is. In casu is dit volgens de verzoekende partij volstrekt onbegrijpelijk aangezien hier niet op wordt geantwoord, laat staan op afdoende wijze gelet op de concreet ingediende bezwaren.

5.

De verwerende partij stelt in haar laatste nota dat de verzoekende partij blijft aansturen op een opportuniteitsbeoordeling welke decretaal niet tot de bevoegdheid van de Raad behoort.

Volgens de verwerende partij oppert de verzoekende partij met een koerswijziging in haar argumentatie dat de bezwaren niet afdoende werden beantwoord. De verwerende partij wijst erop dat als bepaalde alternatieven worden gesuggereerd tijdens het openbaar onderzoek, het tot de discretionaire bevoegdheid van de verwerende partij behoort om al dan niet op deze bezwaren in te gaan. De verzoekende partij verliest volgens de verwerende partij uit het oog dat een stedenbouwkundige aanvraag steeds een individueel, strikt afgelijnd en gepland project vormt waaraan, na de indiening ervan, slechts beperkte wijzigingen kunnen worden doorgevoerd. Het behoort niet tot de bevoegdheid van de vergunningverlenende overheid een bepaald alternatief te vergunnen of de aanvraag te weigeren met de motivering dat een alternatief wel zou vergund worden.

6.

De tussenkomen partij herneemt in haar laatste schriftelijke uiteenzetting haar standpunt uit haar schriftelijke uiteenzetting.

Met verwijzing naar de rechtspraak van de Raad benadrukt zij nog dat niet op elk bezwaar in detail geantwoord moet worden. Het volstaat volgens haar dat de duidelijk wordt aangegeven op basis waarvan de bezwaren niet kunnen worden bijgetreden.

Beoordeling door de Raad

1.

Artikel 4.3.1 VCRO luidt onder meer als volgt:

“ ...

§1. Een vergunning wordt geweigerd: 1° indien het aangevraagde onverenigbaar is met:
a) stedenbouwkundige voorschriften of verkavelingsvoorschriften, voor zover daarvan niet op geldige wijze is afgeweken,
b) een goede ruimtelijke ordening; (...)

§2. De overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening wordt beoordeeld met inachtneming van volgende beginselen:

1° het aangevraagde wordt, voor zover noodzakelijk of relevant, beoordeeld aan de hand van aandachtspunten en criteria die betrekking hebben op de functionele inpasbaarheid, de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, visueel-vormelijke elementen, cultuurhistorische aspecten en het bodemreliëf, en op

hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen, in het bijzonder met inachtneming van de doelstellingen van artikel 1.1.4;

2° het vergunningverlenende bestuursorgaan houdt bij de beoordeling van het aangevraagde rekening met de in de omgeving bestaande toestand, doch het kan ook beleidsmatig gewenste ontwikkelingen met betrekking tot de aandachtspunten, vermeld in 1°, in rekening brengen;

...

Het behoort tot de taak en de bevoegdheid van het vergunningverlenende bestuursorgaan om overeenkomstig artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 1° en 2° VCRO op concrete wijze te onderzoeken of een aanvraag beantwoordt aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening, waarbij het de noodzakelijke of relevante aspecten van de goede ruimtelijke ordening bij zijn beoordeling moet betrekken en rekening moet houden met de in de relevante omgeving bestaande toestand.

De artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen bepalen dat elke eenzijdige rechtshandeling met individuele strekking die uitgaat van een bestuur en beoogt rechtsgevolgen te hebben voor één of meer bestuursden of voor een ander bestuur, in de akte de juridische en feitelijke overwegingen moet vermelden die aan de beslissing ten grondslag liggen, en dat deze overwegingen afdoende moeten zijn.

In de vergunningsbeslissing moet de verwerende partij dus duidelijk en op afdoende wijze motiveren waarom het gevraagde al dan niet in overeenstemming is met de eisen van een goede ruimtelijke ordening.

2.

De Raad kan zijn beoordeling van de eisen van de goede ruimtelijke ordening niet in de plaats stellen van die van de bevoegde overheid. In de uitoefening van het hem opgedragen wettigheidscontrole is hij wel bevoegd om na te gaan of de administratieve overheid de haar ter zake toegekende appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend, met name of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij deze correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot haar beslissing is kunnen komen.

Het is aan de verzoekende partij die de goede ruimtelijke ordening van de gevraagde werken betwist om aan te tonen dat het verlenend bestuursorgaan hetzij foutief, hetzij op kennelijk onredelijk wijze tot de conclusie kwam dat het aangevraagde project verenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening.

Een verzoekende partij kan zich dus niet beperken tot vage kritiek en beweringen of tot het formuleren van een tegengesteld standpunt, maar moet integendeel op gefundeerde wijze aantonen dat het vergunningverlenend bestuursorgaan de overeenstemming van het aangevraagde project met een goede ruimtelijke ordening niet heeft beoordeeld met inachtneming van de beginselen die zijn bepaald in artikel 4.3.1, § 2, eerste lid van het VCRO, hetzij deze beoordeling foutief of op kennelijk onredelijke wijze heeft uitgevoerd.

3.

De verzoekende partij voert aan dat de verwerende partij in haar beoordeling geen rekening heeft gehouden met de impact van de gevraagde werken op het woongebied en de woning van de verzoekende partij in het bijzonder. De verwerende partij zou in de bestreden beslissing bovendien met loutere stijlclausules beweren dat er geen hinder zal zijn.

Zoals onder de beoordeling van het eerste middel reeds werd vastgesteld, blijkt uit de bestreden beslissing dat de verwerende partij wel degelijk op concrete wijze de impact van de gevraagde

werken op het woongebied en de woning van de verzoekende partij heeft onderzocht, de bezwaren van de verzoekende partij over de mogelijke hinder bij haar beoordeling heeft betrokken en in alle redelijkheid tot het besluit komt dat het gevraagde geen negatieve impact heeft op het woongebied.

Uit de argumentatie van de verzoekende partij kan worden opgemaakt dat zij het niet eens is met dit besluit van de verwerende partij. De algemene en eerder vage kritiek van de verzoekende partij toont echter niet afdoende aan dat de beoordeling van de verwerende partij dat er door de configuratie van het bufferbekken en het voornamelijk ondergronds karakter van de constructies geen lawaai-, zicht-, geur- en ongediertehinder zal zijn, kennelijk onredelijk of foutief zou zijn.

Het is bovendien niet de taak van de vergunningverlenende overheid om zelf alternatieven te gaan onderzoeken of alternatieven voor te stellen voor de gevraagde werken. De motiveringsverplichting gaat dus niet zover dat de verwerende partij in de bestreden beslissing diende te motiveren waarom niet gekozen wordt voor een alternatieve inplantingsplaats.

De verzoekende partij lijkt met dit middel dan ook veelal aan te sturen op een beoordeling door de Raad van de opportuniteit van de gevraagde werken, in het bijzonder wat betreft de gekozen inplantingsplaats. Voor een dergelijke beoordeling is de Raad evenwel niet bevoegd.

Het middel wordt verworpen.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

1.

In een derde middel voert de verzoekende partij de schending aan van artikel 8 en artikel 6, 8° van het decreet Integraal Waterbeleid, van artikel 1 en 6 van het verdrag van Aarhus, en van de materiële motiveringsplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

De verzoekende partij meent dat de watertoets niet op correcte en zorgvuldige wijze is uitgevoerd en niet aan de minimale wettelijk gestelde inhoudsvereisten voldoet. Volgens de verzoekende partij kan noch uit de opgenomen watertoets, noch uit de adviezen worden afgeleid dat de vergunde handelingen werden onderzocht op hun verenigbaarheid met het watersysteem, de relevante doelstellingen en de beginselen van integraal waterbeleid en de waterbeheerplannen. In de bezwaren was reeds aangegeven dat de locatie voor de werken niet logisch is aangezien de locatie niet het laagste punt betreft, ze vlakbij een woning gelegen is en er in de omgeving alternatieve en betere mogelijkheden zijn. Op deze bewaren werd niet geantwoord in de bestreden beslissing, noch wordt er verwezen naar het bestaande kaartmateriaal en het digitaal hoogtemodel Vlaanderen. Er wordt volgens de verzoekende partij evenmin onderzocht of de betrokken grond eigenlijk wel geschikt is voor infiltratie, maar zonder meer gesteld dat geen water in het bekken zal blijven staan. Afhankelijk van de infiltratiegraad kan volgens haar worden verwacht dat er vocht wordt opgehouden en eventueel vegetatie- en faunawijzigingen verwacht kunnen worden.

De verzoekende partij wijst er verder nog op dat een waterdoorlatend bufferbekken niet zo onschuldig is als het lijkt. Ze verwijst naar het advies van de Watergroep waarin gesteld wordt dat het een vergroot risico inhoudt voor de grondwaterkwaliteit in geval van calamiteit. Ze stelt dat in dat licht ook verwacht kan worden dat onderzocht wordt welke de bodemgesteldheid is en of al dan niet ondoordringbare lagen aanwezig zijn waardoor het risico op infiltratie beperkt is. Er

wordt in de bestreden beslissing echter niet op ingegaan maar zonder enige toelichting geopteerd voor een duikschot in plaats van de klassieke KWS-afscheider. Het is voor de verzoekende partij echter niet duidelijk waarvoor dit alternatief juist dient en wat er dan juist vergund is.

De verzoekende stelt tot slot nog dat de watertoets ook geen deel heeft uitgemaakt van het openbaar onderzoek, zodat vragen kunnen gesteld worden in het licht van de inspraakwaarborgen van het Verdrag van Aarhus en het participatiebeginsel in het Decreet Integraal Waterbeleid. Aangezien geen enkele decretale bepaling verhindert dat de watertoets deel zou uitmaken van het openbaar onderzoek, had men de watertoets aan een openbaar onderzoek moeten onderwerpen. Om die reden is de bestreden beslissing dan ook onwettig.

2.

De verwerende partij stelt dat zij op grond van de adviezen van de Dienst Waterlopen van de provincie en de Watergroep op redelijke en zorgvuldige wijze kon oordelen dat de aanvraag strookt met de doelstellingen van het integraal waterbeleid en geen schadelijk effect zal veroorzaken mits het naleven van de in deze adviezen gestelde voorwaarden.

De verwerende partij wijst erop dat uit het advies van de Dienst Waterlopen van de provincie Vlaams-Brabant blijkt dat de aanvraag niet gelegen is binnen de contouren van een deelbekkenbeheerplan, zodat er geen schending kan voorliggen van artikel 8, §2 van het decreet Integraal Waterbeleid. In datzelfde advies kan bovendien gelezen worden dat de aanvraag in overeenstemming is met de doelstellingen van het decreet inzake het integraal waterbeleid.

De verzoekende partij gaat er volgens de verwerende partij ook onterecht vanuit dat het bufferbekken een infiltrerende werking bezit. Dit blijkt duidelijk uit het eerste advies van de Watergroep. Het feit dat het bufferbekken niet waterdicht is, betekent nog niet dat dit een infiltratiebuffer is. Het dient voor de opvang van regenwater en de vertraagde afvoer ervan zonder te zorgen voor infiltratie. Elke argumentatie omtrent de infiltratie is volgens de verzoekende partij ter zake niet dienen en feitelijk ongegrond.

De verzoekende partij toont volgens de verwerende partij ook niet aan dat het bufferbekken niet wordt ingeplant op het laagste punt. Het bufferbekken grenst aan de Wielantsvliet, die geacht kan worden zich op het laagste punt te bevinden. Het bufferbekken kan bovendien niet op het laagste punt bevinden aangezien het gericht is op het gravitair te laten aflopen van regenwater. Het pompstation dient om het rioleringswater te verpompen via de Paapbosstraat en de Haterbeekstraat richting de Heikenstraat tot over het lokale hoge punt in de Haterbeekstraat, zodat het pompstation ook niet lager dan nodig dient te liggen. De verzoekende partij stuurt volgens de verwerende partij opnieuw aan op een opportuniteitsbeoordeling.

Tot slot merkt de verwerende partij nog op dat het participatiebeginsel uit artikel 6, 8° Decreet Integraal Waterbeleid niet onverkort kan worden doorgetrokken naar de vergunningsprocedure in de mate dat de verzoekende partij tracht voor te houden. Uit de parlementaire voorbereiding van het decreet zelf en van het wijzigingsdecreet van 18 juli 2003 blijkt dat het participatiebeginsel zich manifesteert op het vlak van de planning. Er wordt bovendien een zekere participatie gerealiseerd door middel van het openbaar onderzoek waar elke burger bezwaren of opmerkingen kan laten gelden over de waterhuishouding waarmee de vergunningverlenende overheid in haar beslissing rekening kan houden.

3.

De tussenkomenende partij stelt dat de verzoekende partij er niet in slaagt te bewijzen dat het vergunde project, ondanks de opgelegde voorwaarden, schadelijke effecten zal veroorzaken

waardoor de vergunning geweigerd had moeten worden. De verwerende partij heeft volgens de tussenkomende partij ruime aandacht besteed aan de watertoets, waarbij zij verwijst naar de motivering van de bestreden beslissing, de uitgebrachte adviezen en de voorwaarden die in de verleende vergunning worden opgelegd. De verzoekende partij beperkt zich volgens de tussenkomende partij tot het stellen dat er geen alternatievenonderzoek zou zijn gedaan, dat er niet verwezen werd naar digitale hoogtemodellen en dat er geen onderzoek zou zijn gedaan naar de doorlatendheid van de bodem met het oog op infiltratie maar geen enkele bepaling of beginsel legt echter op deze onderzoek uit te voeren in het kader van de watertoets.

Uit de aangehaalde bepalingen en beginselen volgt volgens de tussenkomende partij evenmin de verplichting om de watertoets deel te laten uitmaken van het openbaar onderzoek. Dit werd volgens de tussenkomende partij ook in het verleden door de Raad van State bevestigd. Het verdrag van Aarhus kan volgens haar niet tot een andere conclusie leiden, aangezien de volledige vergunningsprocedure wel degelijk inspraakwaarborgen bevat, ook wat de watertoets betreft. De verzoekende partij kan immers bezwaren en opmerkingen aangaande de watertoets meedelen in de beroepsprocedure.

4.

In haar wederantwoordnota stelt de verzoekende partij dat het merkwaardig is dat de verwerende partij thans stelt dat het niet gaat om een infiltratiebekken, aangezien de Watergroep daarover juist stelde dat zulks een vergroot risico inhoudt voor de grondwaterkwaliteit in geval van calamiteit. Ook in dat licht zou volgens haar verwacht worden dat onderzocht wordt welke de bodemgesteldheid is en of al dan niet ondoordringbare lagen aanwezig zijn waardoor het risico op infiltratie in het grondwater beperkt is, dan wel juist reëel is.

Voor het overige herneemt zij haar standpunt uit het inleidende verzoekschrift.

5.

De verwerende partij stelt in haar laatste nota nog dat uit het aanvraagdossier blijkt dat het geen infiltratiebekken betreft en dat zij zich heeft gesteund op het aanvraagdossier.

6.

De tussenkomende partij voegt in haar laatste schriftelijke uiteenzetting niets toe aan haar standpunt uit de schriftelijke uiteenzetting.

Beoordeling door de Raad

1.

Artikel 8, §1 en 2 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid (hierna DIWB), zoals van toepassing bij het nemen van de bestreden beslissing, luidt als volgt:

“ ...

§ 1. De overheid die moet beslissen over een vergunning, plan of programma als vermeld in § 5, draagt er zorg voor, door het weigeren van de vergunning of door goedkeuring te weigeren aan het plan of programma dan wel door het opleggen van gepaste voorwaarden of aanpassingen aan het plan of programma, dat geen schadelijk effect ontstaat of zoveel mogelijk wordt beperkt en, indien dit niet mogelijk is, dat het schadelijk effect wordt hersteld of, in de gevallen van de vermindering van de infiltratie van hemelwater of de vermindering van ruimte voor het watersysteem, gecompenseerd.

... ”

§ 2. De overheid houdt bij het nemen van die beslissing rekening met de relevante door de Vlaamse regering vastgestelde waterbeheerplannen, bedoeld in hoofdstuk VI, voorzover die bestaan.

De beslissing die de overheid neemt in het kader van § 1 wordt gemotiveerd, waarbij in elk geval rekening wordt gehouden met de relevante doelstellingen en beginselen van het integraal waterbeleid.

...

Artikel 3, §2, 17° DIWB definieert “schadelijke effecten” als:

“Ieder betekenisvol nadelig effect op het milieu dat voortvloeit uit een verandering van de toestand van watersystemen of bestanddelen ervan die wordt teweeggebracht door een menselijke activiteit; die effecten omvatten mede effecten op de gezondheid van de mens en de veiligheid van de vergunde of vergund geachte gebouwen en infrastructuur, gelegen buiten afgebakende overstromingsgebieden, op het duurzaam gebruik van water door de mens, op de fauna, de flora, de bodem, de lucht, het water, het klimaat, het landschap en het onroerend erfgoed, alsmede de samenhang tussen een of meer van deze elementen”

Op basis van geciteerde artikelen dient de bestreden beslissing een formele motivering te bevatten, waaruit blijkt dat de watertoets in artikel 8, §1 DIWB is uitgevoerd. Meer bepaald moet uit deze motivering blijken dat er ten gevolge van de werken waarvoor de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend geen schadelijke effecten zoals bedoeld in artikel 3, §2, 17° DIWB kunnen ontstaan, dan wel dat zulke effecten wel kunnen ontstaan, maar dat ze door het opleggen van gepaste voorwaarden zoveel mogelijk worden beperkt of hersteld.

2.

In de bestreden beslissing wordt een uitgebreide waterparagraaf opgenomen. In tegenstelling tot wat de verzoekende partij beweert, kan uit de opgenomen watertoets duidelijk worden afgeleid dat de verwerende partij de verenigbaarheid van de aanvraag met het watersysteem en de doelstellingen van het decreet betreffende het integraal waterbeleid concreet en zorgvuldig heeft onderzocht.

De verwerende partij stelt in de waterparagraaf in eerste instantie vast dat het voorliggende project niet in overstromingsgevoelig of mogelijk overstromingsgevoelig gebied gelegen is. Aangezien het project in wegenis- en rioleringswerken voorziet, moet volgens de verwerende partij nagekeken worden of er mogelijks een significant effect op het watersysteem wordt veroorzaakt.

Uit de waterparagraaf blijkt dat de Dienst Waterlopen het potentieel schadelijk effect heeft onderzocht in haar advies van 29 september 2014 en tot de conclusie komt dat het aangevraagde in overeenstemming is met de doelstellingen en beginselen van het integraal waterbeleid mits het opleggen van voorwaarden. Dit advies wordt bij de vergunning gevoegd en de voorwaarden worden in het beschikkend gedeelte opgenomen. Daarnaast blijkt uit de waterparagraaf dat de verwerende partij eveneens een advies aan de Watergroep heeft gevraagd. De Watergroep adviseerde in haar advies van 11 augustus 2014 aanvankelijk voorwaardelijk gunstig met uitzondering van het bufferbekken, maar na overleg met de Watergroep en de Dienst Waterlopen wordt onder voorwaarden ook een akkoord gegeven voor het bufferbekken. Ook de voorwaarden van de Watergroep worden opgelegd in het beschikkend gedeelte en het advies van 11 augustus 2014 wordt bij de beslissing gevoegd. Aan de hand van

deze adviezen besluit de verwerende partij dat er geen schadelijke effecten te verwachten zijn mits het naleven van de opgelegde voorwaarden.

De verzoekende partij toont niet aan dat deze beoordeling kennelijk onredelijk of onzorgvuldig zou zijn, dan wel zou steunen op foutieve gegevens. Ze stelt enkel in algemene termen dat de gekozen inplanting van het bufferbekken onlogisch is, er geen alternatievenonderzoek zou zijn gedaan, er niet zou zijn verwezen naar digitale hoogtemodellen en er geen onderzoek werd gedaan naar de infiltratiegevoeligheid van de bodem, maar verwijst niet naar een bepaling of beginsel dat deze onderzoeken zou opleggen. Bovendien laat ze in haar kritiek de vaststellingen in de adviezen en het gegeven dat verscheidende voorwaarden worden opgelegd, onbesproken.

De verzoekende partij lijkt met dit middel dan ook opnieuw aan te sturen op een opportuniteitsbeoordeling door de Raad over de gekozen locatie van de werken, waarvoor de Raad, zoals reeds gesteld, niet bevoegd is.

3.

In een tweede onderdeel stelt de verzoekende partij dat de watertoets ten onrechte geen deel heeft uitgemaakt van het openbaar onderzoek, gelet op de inspraakwaarborgen van het Verdrag van Aarhus en het participatiebeginsel uit artikel 6, 8° DIWB.

Noch artikel 6, 8° DIWB, noch enig andere bepaling legt een verplichting op om de watertoets deel te laten uitmaken van het openbaar onderzoek. Artikel 8, § 1, DIWB legt de vergunningverlenende overheid weliswaar de verplichting op een watertoets uit te voeren wanneer zij over een vergunning een beslissing neemt, maar deze bepaling noch enige andere rechtsregel bepaalt op welk moment in de voorbereidende procedure van deze beslissing aan die verplichting moet zijn voldaan.

De verzoekende partij maakt evenmin aannemelijk dat het gegeven dat de watertoets geen deel heeft uitgemaakt van het openbaar onderzoek, haar inspraakwaarborgen heeft beknot. De verzoekende partij heeft tijdens het gehouden openbaar onderzoek in de vergunningsprocedure immers de mogelijkheid gekregen om opmerkingen te geven over de verenigbaarheid van het gevraagde met het integraal waterbeleid. In haar uiteenzetting geeft de verzoekende partij overigens zelf aan dat zij, door onder meer te verwijzen naar de onlogische locatie, op dit punt tijdens het openbaar onderzoek bezwaren heeft geuit.

Het middel wordt verworpen.

D. Vierde middel

Standpunt van de partijen

1.

In een vierde middel voert de verzoekende partij de schending aan van de artikelen 2 en 4, leden 2 en 3 van Richtlijn 85/337/EEG van de Raad van 27 juni 1985 betreffende milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten, zoals gewijzigd bij Richtlijn 2003/35/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26 mei 2003, gelezen in samenhang met de bijlagen II en III bij de Richtlijn (hierna: 'Project-MER Richtlijn'), van artikel 4 van het EU-Verdrag en artikel 260 van het Verdrag betreffende de werking van de EU, van bijlage II en III van het Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage (hierna: Project-MER-besluit), van artikel 4.3.2, § 2 (bis) en § 3 (bis) van het decreet van 5 april 1995

houdende de algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna: DABM), van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen en van het motiverings- en zorgvuldigheidsbeginsel.

Volgens de verzoekende partij kan het gevraagde project potentieel negatieve effecten op het milieu veroorzaken, maar werd er geen MER opgemaakt, geen ontheffing gevraagd nog een MER-screeningsnota bij de aanvraag gevoegd.

De verzoekende partij verwijst naar bijlage II, 11, c en bijlage II, 10, h van het Project-MER-besluit waarin onder meer wordt gesteld dat voor rioolzuiveringsinstallaties en werken ter beperking van overstromingen met inbegrip van overstromingsbekkens en wachtbekken die gelegen zijn in of een aanzienlijke invloed kunnen hebben op een bijzonder beschermd gebied, een project-MER moet worden opgesteld of een gemotiveerd verzoek tot ontheffing moet worden gevraagd. De verzoekende partij verwijst verder ook naar bijlage II, 10, f van de MER-richtlijn waarin de beperking tot werken gelegen in of met een aanzienlijke invloed op een bijzonder beschermd gebied, niet gesteld wordt voor werken ter beperking van overstromingen. Een regenwaterbekken wordt volgens haar uiteraard aangelegd ter beperking van overstromingen en valt volgens de verzoekende partij dus alleszins onder de MER-plicht al dan niet door beroep te doen op de rechtstreekse werking van de MER-richtlijn. De rubrieken dienen volgens haar bovendien ruim te worden geïnterpreteerd rekening houdend met de doelstellingen van de MER-regelgeving, zodat projecten met gelijkaardige kenmerken en een gelijkaardige milieu-impact eerder wél dan niet onder het toepassingsgebied te worden gebracht.

De verzoekende partij verwijst verder naar bijlage III, 10, k en bijlage III, 11 c waarbij voor projecten die betrekking hebben op de overbrenging van water tussen stroomgebieden die niet zijn opgenomen in bijlage I of II en op rioolwaterzuiveringsinstallaties die niet zijn opgenomen onder bijlage I of II, een project-MER-screeningsnota moet worden opgesteld. Het is volgens de verzoekende partij niet duidelijk wat de omvang en het doel van de betrokken aanvraag is, maar de aanvraag lijkt onder bijlage II, dan wel minstens onder bijlage III van het Project-MER-besluit te vallen en zelfs onder bijlage II, 10, f van de MER-richtlijn. De MER-plicht of de MER-screening was minstens nuttig geweest gelet op het zorgvuldigheidsbeginsel en het preventiebeginsel.

Volgens de verzoekende partij kan het project wel degelijk effecten hebben op het leefmilieu, waarbij het zelfs irrelevant is of dit positieve dan wel negatieve effecten zijn. De effecten kunnen volgens haar betrekking hebben op de bodem (infiltratie en reliëfwijziging), op de natuur (wijzigende vegetatie) en op de mens (visuele impact, lawaaihinder, geurhinder). Een milieueffectenrapport zou deze effecten beschreven hebben en zou nagaan of er eventueel alternatieven zijn en of er milderende maatregelen gesuggereerd kunnen worden. Dit is allemaal niet gebeurd, hoewel de verzoekende partij tijdens het openbaar onderzoek ook reeds bezwaren had geuit omtrent de gekozen locatie en diverse hinderaspecten. Het ontbreken van een MER- of MER-screening blijkt volgens de verzoekende partij nadelig te zijn aangezien de effecten niet zorgvuldig onderzocht zijn, er geen locatiealternatieven onderzocht zijn en ook op de bezwaren onvoldoende is geantwoord.

2.

De verwerende partij antwoordt dat de huidige aanvraag allesbehalve betrekking heeft op de aanleg van een rioolwaterzuiveringsinstallatie en evenmin beschouwd kan worden als een werk van kanalisering ter beperking van overstromingen. Er diende dus geen project-MER te worden opgesteld, noch een vraag tot ontheffing te worden ingediend.

Wat betreft het voegen van een MER-screeningsnota stelt de verwerende partij dat het niet gaat om het aanleggen van een rioolwaterzuiveringsinstallatie of een project voor het overbrengen van

water tussen stromingsgebieden. De aanvraag is volledig gesitueerd binnen het stromingsgebied van de Schelde, zodat ook het opstellen van een project-MER-screeningsnota niet verplicht was.

In de bestreden beslissing wordt volgens de verwerende partij de omvang van de aanvraag op gedetailleerde wijze beschreven zodat er geen enkel misverstand kan bestaan omtrent het voorwerp van de aanvraag. De verzoekende partij lijkt ook wat dit middel betreft aan te sturen op een opportuniteitsbeoordeling over de inplanting van de gevraagde werken.

3.

Volgens de tussenkomende partij komt de argumentatie van de verzoekende partij er in essentie op neer dat naar haar mening de aanvraag betrekking heeft op een project dat valt onder bijlage II, 10, f van de MER-richtlijn. Voor zover het aangevraagde project kan beschouwd worden als werken ter beperking van overstromingen, geldt volgens de tussenkomende partij geen MER-plicht aangezien er geen sprake is van een ligging in of een aanzienlijke invloed op een bijzonder beschermd gebied.

De tussenkomende partij stelt dat het standpunt van de verzoekende partij dat de MER-richtlijn moet worden toegepast omwille van de directe werking, niet kan worden gevolgd. Overeenkomstig artikel 4 van de richtlijn moeten lidstaten de projecten opgesomd in bijlage II van de project-MER-richtlijn niet zonder en meer en zonder aanpassing overnemen. Ze mogen daarentegen zelf voor deze projecten bepalen op ze MER-plichtig zijn en kunnen dit doen aan de hand van de door de lidstaten vastgestelde criteria. In casu is dit volgens de tussenkomende partij ook gebeurd en werd door de Vlaamse decreetgever bepaald dat werken inzake de kanalisering en ter beperking van overstromingen MER-plichtig zijn wanneer zij gelegen zijn in of een aanzienlijke invloed kunnen hebben op een bijzonder beschermd gebied. De verzoekende partij toont volgens de tussenkomende partij niet aan dat deze toepassing de Vlaamse MER-wetgeving onwettig zou zijn of zou strijden met de Europese regelgeving waardoor deze laatste zou primeren.

De tussenkomende partij stelt verder dat het aanvraagdossier duidelijk en volledig is, zodat de verzoekende partij perfect kan inschatten wat de omvang en het doel van de aanvraag is. De verzoekende partij verwijst weliswaar naar bijlage III, 10, k en naar bijlage III, 11, c om te stellen dat de aanvraag screeningsplichtig is, maar geeft niet aan op welke manier de aanvraag onder deze rubrieken zou vallen. De aanvraag betreft volgens de tussenkomende partij niet de bouw van een rioolwaterzuiveringsstation en evenmin blijkt uit enig gegeven dat er sprake is van 'de overbrenging van water tussen stroomgebieden'. Hemelwater dat uit de lucht valt en via een buffer vertraagd wordt afgevoerd naar een bestaande waterloop van de 3e categorie, kan bezwaarlijk als een overbrenging van water tussen twee stroomgebieden worden beschouwd.

4.

In haar wederantwoordnota benadrukt de verzoekende partij dat indien twijfel zou bestaan, er volgens haar in het licht van het voorzorgs- en het preventiebeginsel eerder wél dan niet voor de MER-plicht dient te worden geopteerd.

Voor het overige herneemt de verzoekende partij haar uiteenzetting uit het inleidende verzoekschrift.

5.

De verwerende partij benadrukt in haar laatste nota dat de gevraagde werken niet vallen onder een categorie van projecten die het voorwerp dienen uit te maken van een project-MER. Door de verzoekende partij wordt ook niet gestaafd dat er een verplichting tot het opmaken van een

project-MER zou bestaan. Een bijkomend argument wordt volgens de verwerende partij gevormd door het feit dat er zelfs geen aanvraag tot ontheffing van de MER-plicht wordt ingediend.

6.

De tussenkomende partij voegt in haar laatste schriftelijke uiteenzetting niets toe aan haar standpunt uit de schriftelijke uiteenzetting.

Beoordeling door de Raad

1.

Uit het aanvraagdossier blijkt dat een stedenbouwkundige vergunning wordt aangevraagd voor de aanleg van een gescheiden rioleringsstelsel (DWA en RWA) en het uitvoeren van wegvernieuwingswerken in de Haterbeekstraat, de Paapsbosstraat, de Heikenstraat en de Bergvijverstraat. In de Paapsbosstraat (perceel 1/C/89P3) wordt bovendien een pompstation voorzien dat water via de Paapsbosstraat en de Haterbeekstraat richting de Heikenstraat pompt, tot over het lokaal hoge punt in de Haterbeekstraat. Op de percelen 1/C/89P3 en 1/C/89R3 wordt volgens de beschrijvende nota en de bijgevoegde nota 'Werken aan de waterloop' een bufferbekken en knijpconstructie voorzien om te voldoen aan de buffervoorwaarden voor de aansluiting aan de Wielantsvliet (waterloop van derde categorie).

Anders dan wat de verzoekende partij voorhoudt, kan de hand van het aanvraagdossier en de bijgevoegde plannen kan dus op voldoende concrete wijze worden ingeschat wat de omvang en het doel van de gevraagde werken is.

2.

De verzoekende partij meent dat de gevraagde werken onder de MER-plicht vallen van artikel 4.3.2, §2 en §3 DABM, al dan niet door beroep te doen op de rechtstreekse werking van de MER-richtlijn. Projecten met gelijkaardige kenmerken en een gelijkaardige milieu-impact dienen volgens haar bovendien eerder wel dan niet onder het toepassingsgebied van de MER-plicht te vallen.

2.1

Artikel 4.3.1 DABM luidt als volgt:

“Voorgenomen projecten worden, alvorens een vergunning kan worden verleend voor de vergunningsplichtige activiteit die het voorwerp uitmaakt van het project, aan een milieueffectrapportage onderworpen in de gevallen bepaald in dit hoofdstuk.”

Artikel 4.3.2 DABM luidt als volgt:

“ ...

§ 1.

De Vlaamse Regering wijst, aan de hand van de criteria die worden omschreven in de bij dit decreet gevoegde bijlage II, de categorieën van projecten aan waarvoor overeenkomstig dit hoofdstuk een project-MER moet worden opgesteld.

De verplichting tot het opstellen van een project-MER, vermeld in het eerste lid, geldt ook indien wegens het verstrijken van de lopende vergunning van het project een nieuwe vergunning moet worden aangevraagd

§ 2.

De Vlaamse Regering wijst, aan de hand van de criteria die worden omschreven in de bij dit decreet gevoegde bijlage II, de andere dan in paragraaf 1 vermelde categorieën van projecten aan waarvoor overeenkomstig dit hoofdstuk een project-MER of een gemotiveerd verzoek tot ontheffing van de rapportageverplichting moet worden opgesteld.

Die verplichting geldt ook indien wegens het verstrijken van de lopende vergunning van het project een nieuwe vergunning moet worden aangevraagd.

§ 2bis.

De Vlaamse Regering wijst, aan de hand van de criteria die worden omschreven in de bij dit decreet gevoegde bijlage II, de andere dan in paragrafen 1 en 2 vermelde categorieën van projecten aan waarvoor overeenkomstig dit hoofdstuk een project-MER of een project-m.e.r.-screeningsnota moet worden opgesteld.

Die verplichting geldt ook indien wegens het verstrijken van de lopende vergunning van het project een nieuwe vergunning moet worden aangevraagd.

§ 3.

De Vlaamse Regering wijst, aan de hand van de criteria die worden omschreven in de bij dit decreet gevoegde bijlage II, aan voor welke veranderingen aan reeds bestaande projecten van de categorieën, vermeld in paragrafen 1 en 2, overeenkomstig dit hoofdstuk al dan niet een project-MER moet worden opgesteld op grond van een beslissing, geval per geval, van de administratie.

§ 3bis.

De Vlaamse Regering wijst, aan de hand van de criteria die worden omschreven in de bij dit decreet gevoegde bijlage II, aan voor welke veranderingen aan reeds bestaande projecten van de categorieën, vermeld in paragrafen 1, 2 en 2bis, overeenkomstig dit hoofdstuk al dan niet een project-MER moet worden opgesteld op grond van een beslissing, geval per geval, van de overheid die beslist over de ontvankelijkheid en volledigheid van de vergunningsaanvraag.

§ 4.

De Vlaamse Regering kan de criteria die worden omschreven in de bij dit decreet gevoegde bijlage II, nader definiëren. Op grond van die criteria moet het mogelijk zijn uit te maken of aan een bepaald project, dan wel aan een verandering daarvan, al dan niet aanzienlijke milieueffecten verbonden kunnen zijn.

Bij de aanwijzing van categorieën van projecten overeenkomstig paragrafen 1, 2, 2bis, 3 of 3bis kan de Vlaamse Regering eveneens de administraties, overheidsinstellingen en openbare besturen aanwijzen die, overeenkomstig artikel 4.3.4, § 4, een afschrift van de kennisgeving moeten ontvangen.

Elke vaststelling of vervanging van de criteria, vermeld in het eerste lid, wordt meegedeeld aan de Europese Commissie.”

Aan deze bepaling werd uitvoering gegeven bij besluit van de Vlaamse regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage, zoals gewijzigd bij besluit van de Vlaamse regering van 1 maart 2013 inzake de nadere regels van de project-m.e.r.-screening (het project-MER-besluit).

Artikel 2 van het gewijzigde project-MER-besluit luidt als volgt:

“ ...

§ 1

De categorieën van projecten waarvoor overeenkomstig artikel 4.3.2, § 1, § 2, § 2bis, § 3 en § 3bis, van het decreet al dan niet een project-MER moet worden opgesteld, zijn vermeld in bijlage I, bijlage II en bijlage III van dit besluit.

§ 2

Voor de categorieën van projecten vervat in bijlage II bij dit besluit kan de initiatiefnemer een gemotiveerd verzoek tot ontheffing indienen bij de bevoegde administratie.

§ 3

De bevoegde administratie beslist geval per geval over deze verzoeken tot ontheffing. Ze beslist op basis van de selectiecriteria die zijn vastgesteld in bijlage II van het decreet.

§ 4

De administraties, overheidsinstellingen en openbare besturen bedoeld in artikel 4.3.2, § 4, 2de lid, en artikel 4.3.4, § 4, 3° van het decreet zijn deze die ingevolge de toepasselijke vergunningenwetgeving om advies moeten worden gevraagd over de desbetreffende vergunningsaanvraag.

§ 5

De milieueffectbeoordeling voor de categorieën van projecten vermeld in de rubrieken 2, b) en 3 van bijlage I, en de rubrieken 2, d), tweede streepje en 3, g) van bijlage II, mag geen betrekking hebben op de verwachte effecten op het leefmilieu die verband houden met de bescherming tegen ioniserende stralingen.

§ 6

Voor de categorieën van projecten, vermeld in bijlage III bij dit besluit, kan de initiatiefnemer een project-m.e.r.-screeningsnota indienen bij de overheid die beslist over de ontvankelijkheid en volledigheid van de vergunningsaanvraag.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid, kan een modelformulier vaststellen voor de opmaak van de project-m.e.r.-screeningsnota, vermeld in het eerste lid. In dat modelformulier worden alle gegevens opgevraagd over de kenmerken van het voorgenomen project, de locatie van het project, de gebieden waarop het project van invloed kan zijn en de kenmerken van de mogelijke milieueffecten, die nodig zijn om te besluiten of er aanzienlijke milieueffecten te verwachten zijn van een voorgenomen project.

§ 7

De overheid die beslist over de ontvankelijkheid en volledigheid van de vergunningsaanvraag beslist geval per geval over die project-m.e.r.-screeningsnota's. Ze beslist op basis van de selectiecriteria, vermeld in bijlage II van het decreet.

§ 8

Wanneer een project onder de toepassing valt van verschillende bijlagen bij dit besluit, dan geldt voor dit project de procedure van de bijlage met het laagste nummer.”

2.2

De verzoekende partij verwijst in eerste instantie naar rubriek 11,c en rubriek 10, h van bijlage II bij het project-MER-besluit.

Rubriek 11, c van bijlage II van het project-MER-besluit bepaalt:

“ANDERE PROJECTEN:

...

- *Rioolwaterzuiveringsinstallaties met een capaciteit van 50.000 tot 150.000 inwonersequivalenten.*
- *Rioolwaterzuiveringsinstallaties en kleinschalige waterzuiveringsinstallaties (KWZI) met een capaciteit van 500 inwonersequivalenten of meer, gelegen in een bijzonder beschermd gebied;”*

Rubriek 10, h van bijlage II van het project-MER-besluit bepaalt:

“INFRASTRUCTUURPROJECTEN:

...

Werken inzake kanalisering, met inbegrip van de vergroting of verdieping van de vaargeul, en ter beperking van overstromingen, met inbegrip van de aanleg van sluizen, stuwen, dijken, overstromingsgebieden en wachtbekkens, die gelegen zijn in of een aanzienlijke invloed kunnen hebben op een bijzonder beschermd gebied.”

Met de verwerende partij en de tussenkomende partij moet worden vastgesteld dat de gevraagde werken geen betrekking hebben op een rioolwaterzuiveringsinstallatie of een kleine waterzuiveringsinstallatie, zodat rubriek 11, c van bijlage II van het project-MER-besluit niet van toepassing is.

De aanleg van het gevraagde bufferbekken kadert wel binnen de categorie van infrastructuurwerken ter beperking van overstromingen. De verzoekende partij betwist evenwel niet dat het bufferbekken niet gelegen is in of een aanzienlijke invloed kan hebben op een bijzonder beschermd gebied. Minstens toont zij in haar uiteenzetting het tegendeel niet concreet aan.

De gevraagde werken vallen dus niet onder het toepassingsgebied van rubriek 11c en 10, h van bijlage II van het project-MER-besluit, zodat er op basis van deze rubrieken geen verplichting tot het opstellen van een project-MER geldt.

2.3

De verzoekende partij verwijst vervolgens naar rubriek 10, f van bijlage II van de project-MER-richtlijn dat onder meer werken ter beperking van overstromingen omvat. In deze rubriek wordt er geen beperking opgelegd tot werken die zich situeren in of een aanzienlijke invloed kunnen hebben op een beschermd gebied. De richtlijn heeft volgens haar directe werking, zodat op het gevraagde project volgens haar wel een milieueffectenbeoordeling moet plaatsvinden op basis van de project-MER-richtlijn.

Artikel 2, lid 1 van de richtlijn 85/337/EEG van 27 juni 1985 betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten bepaalt:

“...

De lidstaten treffen de nodige maatregelen om te verzekeren dat een vergunning vereist is voor projecten die een aanzienlijk milieu-effect kunnen hebben, onder meer gezien hun aard, omvang of ligging, en een beoordeling van hun effecten moet plaatsvinden alvorens een vergunning wordt verleend. Deze projecten worden omschreven in artikel 4.

...”

Artikel 4 van dezelfde richtlijn luidt als volgt:

“ ...

1. Onder voorbehoud van artikel 2, lid 3, worden de in bijlage I genoemde projecten onderworpen aan een beoordeling overeenkomstig de artikelen 5 tot en met 10.

2. Onder voorbehoud van artikel 2, lid 3, bepalen de lidstaten voor de in bijlage II genoemde projecten:

a) door middel van een onderzoek per geval, of

b) aan de hand van door de lidstaten vastgestelde drempelwaarden of criteria, of het project al dan niet moet worden onderworpen aan een beoordeling overeenkomstig de artikelen 5 tot en met 10.

De lidstaten kunnen besluiten om beide sub a en b genoemde procedures toe te passen.

3. Bij het onderzoek per geval of bij de vaststelling van drempelwaarden of criteria bij de toepassing van lid 2 moet met de relevante selectiecriteria van bijlage III rekening worden gehouden.

...”

Uit de samenlezing van artikel 2 en 4 van de project-MER-richtlijn volgt dat de lidstaten bij de omzetting van de richtlijn de projecten uit bijlage II niet zonder meer en zonder aanpassing in hun nationale regelgeving moeten opnemen als projecten waarvoor een milieueffectenbeoordeling moet gebeuren. Zij mogen bij de omzetting van de richtlijn in hun regelgeving criteria en drempelwaarden hanteren als toetssteen voor de beoordeling of het gevraagde project al dan niet onderworpen moeten worden aan een milieueffectenbeoordeling. Het Hof van Justitie verduidelijkt in haar vaststaande rechtspraak dat de lidstaten bij de vaststelling van de criteria en drempelwaarden niet enkel rekening mogen houden met de omvang van het gevraagde project, maar ook dienen te kijken naar de aard en de ligging van het project (HvJ 24 maart 2011, nr. C-435/09, Commissie t. België).

De richtlijn 85/337/EEG werd omgezet met het project-MER-besluit. De werken inzake kanalisering en ter beperking van overstromingen (rubriek 10, f van bijlage II van de project-MER richtlijn) worden vermeld in rubriek 10, h van bijlage II bij het project-MER-besluit. Zoals onder het punt 2.2 reeds wordt gesteld, voorziet deze rubriek dat een project-MER moet worden opgesteld dan wel een gemotiveerd verzoek tot ontheffing moet worden gevraagd voor werken inzake kanalisering en ter beperking van overstromingen voor zover die werken gelegen zijn in of een aanzienlijke invloed kunnen hebben op een bijzonder beschermd gebied.

De verzoekende partij toont in haar uiteenzetting niet afdoende aan dat de vermelding van “de ligging in of de aanzienlijke invloed op een bijzonder beschermd gebied” als criterium om te bepalen of er al dan niet een milieueffectenbeoordeling moet plaatsvinden, zou getuigen van een ontoereikende of onjuiste omzetting van de project-MER-richtlijn en in strijd zou zijn met de Europese regelgeving. De verzoekende partij maakt dus niet aannemelijk dat de rubriek 10, h uit bijlage II van de richtlijn via de directe werking rechtstreeks op de aanvraag van toepassing zou zijn en er een project-MER had moeten worden opgesteld.

3.

De verzoekende partij verwijst verder naar de rubrieken 10, k en 11, c uit bijlage III van het project-MER-besluit waarvoor overeenkomstig artikel 4.3.2, §2bis en §3bis een project-MER of een project-m.e.r.-screeningsnota moet worden opgesteld.

Artikel 10, k van bijlage III van het project-MER-besluit bepaalt:

“projecten voor de overbrenging van water tussen stroomgebieden, die niet zijn opgenomen in bijlage I of II.”

Artikel 11, c van bijlage III van het project-MER-besluit bepaalt:

“rioolwaterzuiveringsinstallaties (projecten die niet onder bijlage I of II vallen)”

Met de verwerende partij en de tussenkomende partij moet worden vastgesteld dat de gevraagde werken geen betrekking hebben op projecten die onder de betrokken rubrieken vallen. De verzoekende partij maakt alleszins niet concreet aannemelijk dat de gevraagde werken wel betrekking hebben op een rioolwaterzuiveringsinstallatie of een project voor de overbrenging van water tussen stroomgebieden.

De verzoekende partij toont niet afdoende aan dat er een project-m.e.r.-screeningsnota bij de aanvraag diende te worden gevoegd en dat de verwerende partij diende te screenen of het aangevraagde potentieel aanzienlijke milieueffecten kan veroorzaken waarvoor een milieueffectenrapport moest worden opgesteld.

4.

De verzoekende partij stelt tot slot nog dat de rubrieken ruim moeten worden geïnterpreteerd, rekening houdende met de doelstellingen van de Europese MER-regelgeving en dat projecten met gelijkaardige kenmerken eerder wel dan niet onder het toepassingsgebied gebracht moeten worden. Het gevraagde project kan volgens haar wel degelijk milieueffecten hebben, zodat minstens in het licht van het zorgvuldigheidsbeginsel en het preventiebeginsel de opmaak van een milieueffectenrapport of een screening nuttig was geweest.

De verzoekende partij toont echter niet concreet aan in welke mate de gevraagde werken gelijkaardig zouden zijn aan of een gelijkaardige impact zouden hebben als andere rubrieken uit de project-MER-richtlijn of het project-MER-besluit waarvoor er wel een milieueffectenbeoordeling of minstens een screening had moeten plaatsvinden.

Evenmin maakt zij met concrete gegevens aannemelijk dat de gevraagde werken (aanzienlijke) milieueffecten kunnen hebben op de omgeving. Zoals reeds werd vastgesteld onder het eerste en het tweede middel, blijkt uit de bestreden beslissing overigens dat de verwerende partij in haar beoordeling ook op zorgvuldige wijze de gekozen locatie en de impact van de gevraagde werken op de omgeving heeft onderzocht, hierbij rekening houdend met de bezwaren die de verzoekende partij heeft geuit.

Het middel wordt verworpen.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van nv AQUAFIN is ontvankelijk.
2. De Raad verwerpt de vordering tot vernietiging.
3. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 175 euro, ten laste van de verzoekende partij.
4. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro, ten laste van de tussenkomende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 21 februari 2017 door de vijfde kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de vijfde kamer,

Chana GIELEN

Pieter Jan VERVOORT